№ 167 (2667) ■ Вівторок, 18 вересня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Журналістів убивають — неоголошена війна триває
(Матеріал читайте на 2-й стор.).

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1911 р. На Черкащині народився Федір Мицик, поет. Загинув на фронті. ■ 1911 р. У Києві помер після замаху Петро Столипін, державний діяч Російської імперії, економіст. ■ 1918 р. Народилася знатна виноградарка із Судака (Крим) Марія Князєва. Двічі Герой Соціалістичної Праці. ■ 1929 р. Народилася художниця, діячка правозахисного руху Алла Горська. ■ 1934 р. Радянський Союз вступив до Ліги націй (з якої незабаром був виключений за війну проти Фінляндії). ■ 1936 р. Народився відомий артист балету Веанір Круглов. У 1963—76 рр. — соліст Київського театру опери та балету.

Проект бюджету супроводжують урядові листи

Завтра, 19 вересня, у Верховній Раді має відбутися представлення проекту Державного бюджету України на 2002 рік. Таке рішення ухвалено на погоджувальній раді голів парламентських комітетів, депутатських фракцій і груп.

Перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук повідомив, що проект Держбюджету-2002 направлено в комітети та фракції для опрацювання. Водночас уряд надіслав Верховній Раді низку листів. В одному з них Кабмін інформує, що з метою фінансування наступного року важливих національних цільових програм і виділення на них коштів з держбюджету уряд подає на розгляд парламенту п`ять проектів законів, які сприятимуть додатковим надходженням до бюджету.

(Закінчення на 2-й стор.)

І хочеться, і колеться

Україна «жорстко ставитиме питання» про те, щоб розширення Євросоюзу не погіршило умов для інтеграції країни до європейської економічної системи і не створювало перепон для спілкування людей, — заявив Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, відкриваючи у Львові засідання оргкомітету з підготовки жовтневого Економічного форуму з розвитку прикордонного співробітництва. Він також сказав про необхідність «готуватися до гіршого розвитку подій», якщо у зв'язку зі вступом західних сусідів України до ЄС на кордоні України з ними буде встановлено візовий режим. Водночас він зазначив, що Київ позитивно розглядає наближення ЄС до кордонів України, оскільки це сприятиме зміцненню демократичних та ринкових реформ у нашій країні.

ПОЦІЛУВАТИ ЕЛЕКТРИЧКУ

Буває, спізнившись на електричку, ми спересердя кажемо, що поцілували її (приміром, у задні двері)! Але минулого тижня цей вираз набув урочистого змісту: відбулася презентація нового електропоїзда на Київському електровагоноремонтному заводі. Поїзд виготовлено тут спільно з Львівською залізницею, фірмою «Латбалтсервіс», Ризьким вагонобудівним заводом та іншими підприємствами України, Латвії і Росії. Якби не ця кооперація, сказали на КЕВРЗ кореспондентові «ГУ», така електричка обійшлася б на півмільйона доларів дорожче. Новонароджений поїзд ходитиме маршрутом Здолбунів—Львів. Він поки що один, є замовлення ще на один. А щороку КЕВРЗ може виготовляти 6—7 таких 10-вагонних поїздів. Факт втішний, отож таку електричку не соромно було поцілувати!

Фото УНІАН.

! У номер

Усім світом — проти тероризму

Члени постійної делегації Верховної Ради України в ПАРЄ закликали депутатів асамблеї розглянути питання про створення глобальної системи боротьби з міжнародним тероризмом. Українські парламентарії розцінили акти тероризму, «які забрали тисячі людських життів і призвели до апокаліптичних руйнувань» у США 11 вересня, як «виклик усьому демократичному людству».

Українська делегація, зазначається у зверненні, готова активно включитися в розробку політичних і організаційних заходів зі створення такої системи, залучаючи до цього уповноважених представників Міжпарламентського союзу, ОБСЄ, НАТО, організації Чорноморського економічного співробітництва та інших міжнародних організацій.

Позиція

Це вже не буря в склянці води

Минулої п'ятниці оргкомітет зі створення Асоціації споживачів послуг монополій, яка ще до свого народження одержала назву Антимонопольного союзу, прийняв рішення провести 5 жовтня цього року установчий з'їзд.

(Закінчення на 3-й стор.).

Згадали через п'ять років

У 1996 році в Україні було ухвалено урядову програму припинення виробництва та використання речовин, що руйнують озон. Глобальний екологічний фонд для реалізації цієї програми виділив майже 26 мільйонів доларів.

Однак, як повідомив на прес-конференції лідер «зелених» Віталій Кононов, сьогодні більше десятка великих підприємств хімічної промисловості продовжують використовувати небезпечні фреони, бо новітнє обладнання, закуплене на виділений грант, знаходиться на митницях. Оскільки замовники не можуть сплатити мито. Тому, за словами Віталія Кононова, фракція Партії зелених пропонуватиме парламенту заслухати інформацію уряду про виконання програми припинення в Україні виробництва та використання таких речовин.

Віддав піт і кров. А що взамін?

Я вам пишу...

Я — ветеран війни. Одержую щомісячно сто дві гривні. Так оцінено мою трудову діяльність. А вона тривала сорок шість років на широких колгоспних ланах. Всі ці роки на моїх руках були трудові мозолі від баранок тракторів та гнилих знарядь сільськогосподарської праці. Після роботи часто поспішав на донорський пункт, щоб віддати свою кров тим, чиє життя було в небезпеці. Став заслуженим донором СРСР. А тепер намагаюся вижити на мізерну пенсію.

Микола ШМАТКО.

Хаєнки
Ічнянського району
Чернігівської області.

P. S. Вартість залізничних перевезень в Україні з IV кварталу може підвищитися на 20 відсотків

Проект бюджету супроводжують урядові листи

(Початок на 1-й стор.).

Це законопроект про списання заборгованості з ПДВ станом на 1 вересня 2001 року, зміни до декрету Кабінету Міністрів про акцизний збір, до законів про ПДВ, про оподаткування прибутку підприємств, про патентування деяких видів підприємницької діяльності. Прем'єр-міністр А. Кінах також звернувся до парламентаріїв з проханням призупинити розгляд раніше поданих законопроектів, які передбачають надання додаткових пільг з оподаткування певним суб'єктам підприємницької діяльності.

Водночас голова парламентського Комітету з питань бюджету Олександр Турчинов (фракція «Батьківщина») заявив, що для розгляду бюджету у Верховній Раді ще не готові всі матеріали. Зокрема, відсутня інформація уряду про соціально-економічний стан в Україні, кошторис НБУ, а основні макроекономічні показники подано в обмеженій кількості та без належного економічного обгрунтування. Присутній, на погоджувальній раді Державний секретар Кабінету Міністрів Володимир Яцуба пообіцяв, що всі необхідні документи буде надіслано вчасно до засідання профільного комітету ВР, яке має відбутися сьогодні. Адже згідно з Бюджетним кодексом парламент повинен розглянути проект Держбюджету на наступний рік протягом п`яти пленарних днів з дня його надходження.

Загалом наступного пленарного тижня (18—21 вересня) Верховна Рада планує розглянути близько 90 законопроектів, у тому числі 12 документів, визначених Президентом України та урядом як невідкладні та першочергові.

У день голосування — 20 вересня — проектом розкладу засідань парламенту передбачено прийняття рішень щодо 30 питань та проектів постанов, попередньо обговорених. Серед документів, визначених Президентом та урядом як невідкладні — проекти Цивільного кодексу України в третьому читанні, про механізм повернення трудових заощаджень населення в третьому читанні, про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в другому читанні тощо.

Віктор Медведчук поінформував народних депутатів, що Голова Верховної Ради Іван Плющ продовжує перебувати на стаціонарному лікуванні.

Юліана ШЕВЧУК.

Коментар

Гамлетівське запитання для виборчого закону

У черговий раз схваливши нову редакцію закону про вибори народних депутатів, парламентарії виконали головну вимогу Президента — виборчу пропорцію. Половина депутатів має обиратися за мажоритарними округами, а половина — за партійними списками. Однак чи підпише Леонід Кучма цей закон?

Постійний представник Президента України у Верховній Раді Роман Безсмертний після результативного голосування в 230 голосів «за» («проти» висловилися лише комуністи, «Батьківщина» не голосувала, соціалісти утрималися чи теж не голосували) не зміг спрогнозувати, бути чи не бути президентському вето знову. «Чесно кажучи, ми не вірили в те, що зал підтримає пропорцію 50 на 50 і не були готові до такого повороту подій», — сказав він. Р. Безсмертний зазначив, що депутати «фактично повернули цей закон до нині чинного, за винятком лише способу формування виборчих комісій, статусу спостерігачів і участі партій у формуванні виборчих комісій, але врахували рішення Конституційного Суду».

Водночас голова парламентського Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Юлій Іоффе не виключає повторне вето глави держави. Оскільки, за його словами, не враховано «принципове» зауваження Л. Кучми і формування виборчих комісій дозволено лише партіям. До того ж парламентарії скоротили тривалість виборчої кампанії лише на 10 днів: із 180 до 170.

Лідери парламентських фракцій, і не лише тих, які проголосували «за», також бачать у новій редакції виборчого закону і сильні, і слабкі сторони. Петро Порошенко (ДГ «Солідарність») відзначає, що «чіткіше виписано права територіальних та дільничних виборчих комісій, змінено порядок їх формування». Відтепер комісії формуватимуть лише партії, котрі подолали 4-відсотковий бар'єр на минулих парламентських виборах. Однак незначне скорочення строків виборчої кампанії, на його погляд, «фактично паралізує роботу парламенту».

Лідер фракції СДПУ(о) Олександр Зінченко у новому законі схвалює те, що він «встановлює набагато демократичніші процедури здійснення виборів, організації виборчих фондів, громадського контролю». На його думку, грунтовніше і послідовніше виписано відкритість і прозорість виборів, діяльність ЗМІ, навантаження на ЦВК тощо.

«Позитив цього закону — більша прозорість виборів, дозвіл формувати не владі, а суб'єктам виборчого процесу виборчі комісії, контролювати хід голосування», — стверджує лідер фракції «Батьківщина» Олександр Турчинов. Однак його хвилює інше: що має на меті влада, так уперто відстоюючи вибори за мажоритарною системою? Чи не бажання фальсифікувати результати виборів в одномандатних округах? І, зрештою, чи вдасться у парламенті, обраному за схемою 50 на 50, сформувати більшість?..

У Президента на роздуми 15 днів. І якщо він дасть новому закону «зелене світло», виборча кампанія стартує вже 22 жовтня.

Юліана ШЕВЧУК.

Орієнтир на інтелект

Тенденції

Потужне індустріальне місто на Дніпрі завжди виховувало і виховує нині обдаровані кадри непересічних і творчо мислячих фахівців, блискучих організаторів виробництва, політиків і державних діячів. На цьому наголосив Президент України Леонід Кучма, перебуваючи на Придніпров'ї з нагоди 225-річчя Дніпропетровська і 50-ліття фізико-технічного факультету Національного університету.

Фото Укрінформ

Сьогодні, продовжив Л. Кучма, Дніпропетровську випадає відіграти особливу роль в історії, становленні та розбудові нової України, спроможної бути не останньою на планеті. Адже сьогодні кардинально змінюються орієнтири, традиції. Настає постіндустріальний період, коли вже не тонни виплавлених чавуну чи сталі і не кубометри добутих з надр сировинних покладів потрібні і визначатимуть рівень досягнень того чи того суспільства. Інтелектуальний капітал уже тепер, сказав Леонід Данилович, цініться набагато вище, ніж нафта, і становить надійніші гарантії, ніж золотий запас.

Отож перевага буде за тими, хто плекатиме власні висококовісні та елітні кадри гідних та наділених розумом і знаннями, пристрастю і здатністю до оригінальних рішень фахівців на всіх напрямах соціального, економічного та політичного розвою людства.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Закон як компроміс між парламентом і суспільством

Президент України, найпевніше, підпише новий виборчий закон, але направить його на висновок до Конституційного Суду. Про це заявив під час прес-конференції заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш. На його думку, голосування за виборчий закон на основі однакового співвідношення між мажоритарною і пропорційною виборчими системами свідчить не про компроміс між парламентом і главою держави, а між Верховною Радою і суспільством, яке ще не готове до виборів на суто пропорційній основі. С. Гавриш зазначив, що з технологічної точки зору закон про вибори народних депутатів виписано «чудово». Але не виключено, що в Л. Кучми виникне до нього ряд запитань.

Характеризуючи цьогорічний бюджетний процес, Степан Гавриш наголосив, що обговорення проекту Держбюджету-2002 відбуватиметься «у складній ситуації». На бюджетний процес, зазначив він, зокрема, вплине і те, що народні депутати частіше відвідуватимуть свої виборчі території, а відтак «політичний лобізм у сесійній залі буде спрямовано на забезпечення соціальних вимог електорату, інтересів певних територій чи політичних партій».

У зв'язку з роковиною зникнення журналіста Георгія Гонгадзе Степан Гавриш заявив:«18 журналістів, які загинули за останні 10 років, — це не лише докір українській демократії, а й серйозний мотив до розвитку питання про свободу слова в Україні».

Юліана ШЕВЧУК.

Журналістів убивають — неоголошена війна триває

18 імен колег викарбувано на меморіальній дошці, яка з'явилася минулої суботи на будинку, де міститься Національна спілка журналістів. Напис на ній вичерпний: «Пам'яті журналістів, які віддали життя за правду».

Скорботний мартиролог відкриває прізвище тележурналіста, народного депутата Вадима Бойка. У кінці списку — прізвища Георгія Гонгадзе та керівника слов'янської телерадіокомпанії 'ТОР' Ігоря Александрова.

Меморіальну дошку відкрито напередодні річниці зникнення нашого колеги, незалежного журналіста Георгія Гонгадзе. Власне, його смерть — у що не віриться і досі — стала детонатором суспільного збурення. Насамперед — журналістів. Згодом — політиків.

Ми тривалий час сиділи поруч у пресовій ложі парламенту, не раз працювали в «Епіцентрі» на каналі «1+1». І, якщо чесно, я й досі не можу зрозуміти, чому саме Гія став заручником політиків і політики? Політика не відпускає його і після смерті.

У ці дні багато хто знову намагається заробити політичний капітал на смерті Гії. Однак їхні резолюції, прийняті на мітингах, не наближають до істини, не сприяють встановленню правди.

Прем'єр-міністр Анатолій Кінах минулої суботи у Львові заявив, що розслідування справи має бути доведене до суду. Голова Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення свободи слова Олександр Зінченко висловлює думку, що правоохоронні органи повинні надати офіційну і конкретну інформацію про хід розслідування цієї справи.

Однак правоохоронці мовчать, ніби набрали в рот води. Понад те, вони опираються вимогам матері Георгія провести ще одну — незалежну — експертизу останків «таращанського» тіла. І тим породжують обгрунтовані підозри не тільки щодо своєї непрофесійності, а й щодо зацікавленості у приховуванні правди про смерть Георгія Гонгадзе. Недаремно третина з опитаних напередодні трагічної річниці киян висловлюють думку, що «таращанське» тіло не належить Георгію. А більше половини переконані у тому, що справу про смерть Гії ніколи не буде розкрито.

Саме тому беруть під сумнів і слова заступника Генерального прокурора Сергія Винокурова про помилкове вбивство слов'янського тележурналіста Ігоря Александрова, яке сталося вже влітку цього року. Чи не занадто багато випадковостей у смерті журналістів?

Власне, можна створювати міжнародні комісії з розслідування справи загибелі Георгія Гонгадзе. Але що це дасть? Уже на запрошення екс-прем'єра Валерія Пустовойтенка в Україні працювали колеги із Санкт-Петербурга з Агентства журналістських розслідувань. «Трудова Україна» в особі Сергія Тігіпка запросила приватне детективне агентство «Кролл», яке обіцяло оприлюднити результати свого розслідування ще у травні. Однак суспільство й досі нічого не знає ні про причини, ні про замовників убивства Георгія Гонгадзе.

Древні казали: «Війна триватиме доти, доки не буде похований останній солдат, який загинув на цій війні». Десять років в Україні триває неоголошена війна, жертвами якої стають і журналісти, і політики. Можливо, варто таки зупинитися? Бо жодна — навіть найвища — мета не варта того, щоб була пролита хоча б одна краплина крові. Отож, аби розвіяти всі підозри і впокоїти душу Георгія, правоохоронцям треба погодитися на вимоги Лесі Гонгадзе і провести ще одну незалежну експертизу останків «таращанського» тіла, а потім поховати його. Можливо, тоді нарешті скінчиться неоголошена війна в Україні?

Фото Укрінформ

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (Укрінформ).

Доки їде «швидка»

Репортаж

Телефонний пульт, за ним — лікар.
— Болить ліворуч? Температура? Випийте валер'янки, на голову холодний компрес. І заспокойтеся, не панікуйте. Чекайте на «швидку».
— Алло! Куди вдарили? Нехай жінка міцно перев'яже бинтом, а вранці йдіть до поліклініки.
Таких дзвінків — дві тисячі на добу. А спілкуються хворі з працівниками столичної інформаційної служби «Здоров'я» (в народі просто — 0-83).
У міському управлінні охорони здоров'я дізнався, що в колишньому Союзі вона була перша в СНД й досі залишається єдиною. Хоча в розвинених країнах такі «телефонні лікарі» працюють давно. За нинішніх умов ця служба нам особливо потрібна, адже 0-83 замінює добовий виїзд цілої підстанції карет «швидкої допомоги».
Телефони стихли, короткий перепочинок за чаєм.
— Якщо можемо, допомагаємо порадою,— каже завідувачка Валентина Сажнєва. — Якщо ні, то підкажемо, до якого фахівця звернутися. Телефонують, до слова, не лише кияни, а й мешканці інших регіонів України, а надто тих поселень, де «швидкої» немає.
Щосереди з 16.00 до 18.00 на 0-83 безплатно консультують лікарі різних фахів. А щочетверга з 16.00 до 17.30 — «гаряча лінія» з керівниками управління охорони здоров'я міської держадміністрації.
Працівники служби 0-83 щомісяця інформують населення через ЗМІ про наступні несприятливі дні. Звідки така інформація, допитуюся.
— О, здалека! Готують її новосибірські вчені. Саме там міститься єдина на нашому континенті служба, що досліджує магнітні аномалії.
Нашу розмову раптом перебиває черга за пультом.
— Ой, там жінка народжує!
— То поясни чоловікові, що робити. Адже досвіду тобі не позичати. А ми поки що «швидку» викличемо.
Часом і доброї поради досить, щоб полегшало. Для того й існує служба 0-83.

Дмитро БОНДАР.

Київ.

Фотофакт

У навчальному господарстві імені Трофімова Одеського державного аграрного університету понад 40 років проходять практику студенти вузу.
На знімку: *заняття веде завідувачка кафедри спеціальної зоотехніки Євгенія Агапова.*
Фото Олександра СІРОГО (Укрінформ).

Старт не обіцяє прибуткового фінішу

У Криму стартували рисові жнива. Білі зерна вродили. Так, в СВК «Каркінітський» Роздольненського району на кожному з 835 гектарів сподіваються отримати по 45 центнерів рису і за рахунок його реалізації повністю розрахуватися. Щоправда, як там буде — це ще невідомо. Зерно знецінюється просто на очах. Та й з пальним нині пробуксовки у багатьох господарствах. Адже рисові жнива збіглися з масовим посівом озимини.
Шукатимемо виходу з цих глухих кутів Рада міністрів автономії, яка організувала в «Каркінітському» своє виїзне засідання.

Віктор ХОМЕНКО.

Обвинувачення знято

Генеральна прокуратура України зняла обвинувачення, висунуті на адресу екс-віце-прем'єра Юлії Тимошенко за фактом контрабанди валютних коштів.
З 1 вересня набрав чинності новий Кримінальний кодекс України, згідно з яким за такі дії не передбачено кримінальну відповідальність. Про це в інтерв'ю **агентству «Інтерфакс-Україна»** повідомив заступник генпрокурора Микола Обіход.
Він пояснив, що обвинувачення знято з двох епізодів — «запорізького» та «московського», коли Ю. Тимошенко було затримано під час спроби контрабанди валютних коштів.
Проте, стверджує М. Обіход, основна частина обвинувачень на адресу екс-віце-прем'єра залишається. «Чутки про зняття обвинувачень на адресу Тимошенко було дещо перебільшено», — сказав він.
Водночас, на думку Ю. Тимошенко, кримінальні справи закрито через те, що вона сама ініціювала розгляд у суді законності порушення цих кримінальних справ.

***

Певно, Генпрокуратурі таки доведеться вдосконалювати майстерність у боротьбі з політичною опозицією владі. Бо старими методами — вже не проходить.

Апеляція до Страсбурга

Форум національного порятунку України має намір подати скаргу до Страсбурзького суду на дії української влади, що перешкоджають проведенню всеукраїнського референдуму, який ініціює опозиція.
Про це повідомила в інтерв'ю журналістам лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко, передає агентство **«Інтерфакс-Україна»**.
За її словами, нині готують документи для подання до Страсбурзького суду.
«Знайти правди в Україні, на жаль, практично неможливо», — заявила Ю. Тимошенко.
Як повідомлялося, партія «Батьківщина» ініціювала проведення всеукраїнського референдуму з двох питань — про імпічмент Президента та зміну державного устрою України.
До Центрвиборчкому направлено 38 подань про реєстрацію ініціативних груп з проведення референдуму. ЦВК не зареєструвала жодної з них.

Акції

Поминальні свічки в місті на Десні

«Георгій загинув за свободу і демократію, за право людини говорити правду», сказав на «круглому столі» працівників преси «Розмова про свободу слова», приуроченому до річниці загибелі журналіста Георгія Гонгадзе, голова центру «Регіон-Північ» Тарас Вознюк. Обставини справи його вбивства досі є заплутаними та суперечливими. Цинізм і неправда, що супроводжують процес розслідування, не припиняються.
У неділю у трьох православних храмах Чернігова відправлено молебні по Г. Гонгадзе. Ввечері на Алеї героїв відбулася поминальна акція зі свічками. В ній взяли участь журналісти, представники політичних партій і лівого, і правого спрямування.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Це вже не буря в склянці води

Позиція

(Початок на 1-й стор.).

Ну то й що з того, з'їздами вже нікого не здивуєш. Але той, хто бодай трішки розуміється на природі монополізму і економічних реаліях нашого життя, скаже: краще пізно, ніж ніколи. І, справді, на якій з наших вулиць ви не чули скарг про те, що доводиться платити за неспоживану теплову енергію? Або на якому залізничному вокзалі обійшлося без непорозумінь після подорожчання тарифів на вантажні або пасажирські перевезення? Але всі наші протести монополісти сприймають, як бурю у склянці води. За словами члена оргкомітету, народного депутата Романа Безсмертного, ми ще далекі від того, щоб ціни і якість послуг на товарних ринках диктував, як у цивілізованому світі, споживач, а не монополіст або державний чиновник.
У цивілізованому світі, зауважив голова оргкомітету, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олексій Кучеренко, дискусії про доцільність підвищення тарифів на електроенергію тривають у відкритому ефірі між її виробниками і населенням, тоді як у нас про факт їх зростання згадують, у кращому разі, політичні партії. І, як правило, заднім числом.
Отже, якщо захистити громадян від свавільного диктату монополістів береться громадська організація, та ще й на державному рівні, то такий крок гріх не привітати. Це вже — позиція. Недарма промислові підприємства перші відгукнулися на пропозицію створити Антимонопольний союз. За словами голови спостережної ради холдингової компанії АВТОКрАЗ Володимира Северинцева, це й не дивно. Його компанія, як і багато інших, прив'язана до монопольного енергопостачальника (в даному разі — до Полтаваобленерго) і через це змушена миритися зі зниженням лімітів, драконівськими штрафними санкціями за перевитрату електроенергії, тощо.
Антимонопольний союз, який ставить за мету контролювати з боку суспільства діяльність монополістів, безперечно, є важливим кроком до громадянського суспільства. Нехай першим, зате в правильному напрямі.

Сергій ВЛАД.

Новини регіону: Крим

Новий дорадчий орган

Перше засідання молодіжної адміністрації відбулося в Нахімовському районі Севастополя. До її складу увійшли кращі студенти, працівники і учні району. Ухвалено положення про молодіжну адміністрацію, затверджено її склад.
Голова райдержадміністрації Петро Кудряшов, який провів установче засідання молодих управлінців, вважає їх перспективними і багатими на ідеї помічниками нинішніх представників влади Севастополя.

Сталін розпалює емоції

Кілька севастопольських партій і громадських організацій створили неформальний антисталінський комітет, який протестує проти встановлення в місті пам'ятника колишньому «вождю всіх народів». За кілька днів вони зібрали тисячі підписів прихильників, чимало з яких збираються пікетувати приміщення міськради, де в кінці вересня депутати вирішуватимуть: встановлювати чи ні в Севастополі монумент Йосипу Сталіну.
У свою чергу, активізувалися й комуністи, які виступають за встановлення пам'ятника вождю.

Є нові ворота Криму

Відкрито новий міст через Чонгарську протоку. Довжина його 68, а ширина 12 метрів. Вирішено, що старий міст після ремонту стане запасним на такій важливій артерії вантажо- і пасажирських шляхових перевезень.

Реконструкція з порушенням законів

До протестів мешканців столиці Криму, незадоволених масовим вирубуванням дерев під час реконструкції центру Сімферополя, яку почала міська влада, долучився й республіканський комітет охорони і використання пам'ятників історії і культури.
Начальник його інспекції В'ячеслав Зарубін висловив обурення з приводу того, що роботи на пам'ятках, приміщеннях, які заплановані для занесення в держреєстр об'єктів культурного спадку України, ведуть без будь-якого погодження з Рескомом. Приміщення на вул. Кірова, в якому колись зупинявся Олександр Грибоєдов, вже перебудовано до невпізнання. До пам'яток архітектури минулих століть масово «доліплюють» прибудови.
Ми не знаємо, хто веде роботи, чи мають ці організації ліцензії на цей вид діяльності, наголошує інспектор-охоронець.

Золото вищої проби — мікроскопу

Золоту медаль на загальнонаціональному конкурсі «Вища проба» отримав мікроскоп «Юннат-2 ПЗ» Феодосійського оптичного заводу. Цього року планується випустити 12 тисяч «омедалених» приладів. Основні споживачі їх — Росія, Канада, Польща, Туреччина.
Директор підприємства Олександр Литвиненко цю перемогу вважає лише сходинкою до нової. В кінці вересня починається серійний випуск нового мікроскопа з удосконаленим об'єктивом і підсвіткою, який збільшуватиме не до 800 крат, як відзначений нагородою, а до 1200.

Знайдено склепи жриць і героїв

У першому зі знайдених кримськими археологами в Усть-Альмінському могильнику склепі було захоронено двох знатних жінок. Судячи з численних золотих прикрас, амулетів і культових предметів, обидві — жриці, вважають вчені. Найзначнішою знахідкою стало золоте зображення богині у масивному головному уборі.
На жаль, унікальні знахідки любителі старожитностей найближчим часом побачити не зможуть, бо немає можливості надати цим коштовностям статусу музейних експонатів. Для цього потрібні чималі кошти і спеціальна програма. А якби золоті прикраси, знайдені в Усть-Альмінському могильнику, були виставлені на закордонному аукціоні, їх стартова ціна була б не менше ста тисяч доларів, переконані вчені.

Віктор ХОМЕНКО.

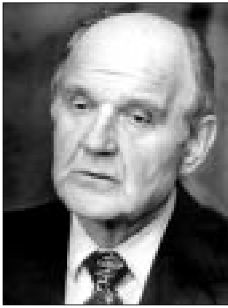
Фотофакт

Дворічній Каті сусідський собака відкусив верхню губу. За словами севастопольських лікарів, діти, яких покусали собаки, потрапляють до дитячої лікарні через день.

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

Освіта стане престижнішою, а оцінки — стобальними

Які зміни та нововведення запроваджено з нового навчального року в українській школі? Якими будуть зарплата вчителів, забезпечення учнів підручниками, технічне оснащення шкіл? Чи стане вітчизняна освіта конкурентоспроможною? Про це розмова з головою Комітету ВР з питань науки та освіти, членом фракції УНР, академіком Ігорем ЮХНОВСЬКИМ.

— З 1 вересня 2001 року набула чинності вимога Закону «Про загальну середню освіту», яка визначає новий термін здобуття загальної середньої освіти, а відповідно і нову структуру школи. До неї входять: школа I ступеня — 4 роки, II ступеня — 5 років, III ступеня — 3 роки. У зв'язку з цим Міносвіти і науки внесло істотні зміни до навчальних планів, програм та підручників. Зміна термінів навчання, ступеневої структури, нормування тривалості навчального року, особливо у старшій школі, забезпечуватиме відповідність загальної середньої освіти в Україні і в світі.

— Чим зумовлений перехід до дванадцятибальної системи навчання?

— Філософія оцінювання грунтується на позитивному принципі заохочення учня до позитивних якісних змін у його розвитку через знання, уміння і навички. П'ятибальна шкала оцінювання зводилась до фіксації того, чого дитина не засвоїла. Ніні перевідними (випускними) мають стати всі оцінки дванадцятибальної шкали оцінювання, що їх виставлятимуть у відповідний документ про освіту. Дванадцятибальна система дає змогу здійснювати оцінювання у чотирьох якісних вимірах: низький, середній, добрий, високий, розподіляючи кожен з них на три рівні. Оцінювання має грунтуватися на позитивному принципі заохочення учня до знань, бажання вчитися має бути визначальним для дитини. Повернення до п'ятибальної системи не буде — скоріше варто готуватися до п'ятдесяти- або стобальної системи.

— Чи готова наша школа до такої революції? Чому зміни було втілено майже без жодної підготовки?

— Я не називав би поступальні кроки в бік модернізації освіти революцією. XXI століття — час динамічного розвитку, зокрема і в освіті. Ми маємо забезпечити конкурентоспроможність нашої держави у світовій спільноті. Разом з тим поспішність у прийнятті кардинальних рішень не потрібна. Слід узгоджувати всі кроки з порадами досвідчених вчителів, науковців і практиків, проводити експеримент на окремих територіях.

— Коли школи будуть сповна забезпечені підручниками?

— Хочу наголосити, що за роки незалежності в Україні видано навчальної літератури понад 500 назв. У 2000 році вперше за останні роки їх видрук профінансовано в повному обсязі з коштів держбюджету України, а собівартість підручника чи посібника, витрати на доставку порівняно з 1999 роком знизилися. Вперше Державним бюджетом-2001 передбачено виділення коштів на формування «Шкільної бібліотеки».

Разом з тим не може не турбувати, що забезпеченість підручниками учнів загальноосвітніх навчальних закладів у 2001 році становить лише 60 відсотків. Загалом необхідно близько 42 млн. примірників навчальної літератури. Для їх видання, за попередніми розрахунками, потрібно понад 300 млн. грн., однак у держбюджеті-2001 закладено тільки трохи більш як 100 млн. грн. Комітет дбатиме про щорічне збільшення бюджетних асигнувань на випуск підручників, журнальної, періодичної і методичної літератури для шкіл. На часі створення в навчальних закладах ресурсних інформаційних модулів, які передбачали б відеотеку, бібліотеку, банк даних мережі Інтернет тощо.

— Ігоре Рафаїловичу, коли наші вчителі перестануть бути чи не найбільш низькооплачуваною категорією трудящих?

— Верховна Рада разом з Кабінетом Міністрів під час доопрацювання проекту бюджету-2001 досягли домовленості щодо збільшення видатків на підвищення заробітної плати освітянам майже на півмільярда гривень понад ті, що було передбачено в попередньому варіанті.

Перше в цьому році підвищення заробітної плати освітянам на 25 відсотків було здійснено урядом В. Ющенка вже з 1 березня 2001 р. Постановою Кабінету Міністрів від 14 серпня 2001 р. № 1045 «Про підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) та погодинної оплати праці працівників установ і закладів освіти» підвищується заробітна плата освітянам на 15 відсотків з 1 вересня 2001 року. У результаті посадовий оклад учителям, науково-педагогічним працівникам, вихователям збільшується на 43 відсотки.

Крім того, на виконання положень закону про держбюджет-2001 з 1 січня 2001 року запроваджено виплату педагогічним та науково-педагогічним працівникам: а) надбавок за вислугу років у розмірі 50 відсотків до встановленої Законом "Про освіту"; б) щорічної грошової винагороди за сумлінну працю в розмірі до одного посадового окладу (ставки заробітної плати); в) допомоги на оздоровлення під час надання щорічної відпустки в розмірі 40 відсотків до встановленої Законом України «Про освіту».

Хотів би наголосити, що Верховна Рада і уряд розвиватимуть програму «Сільська школа». В районах держави буде створено сільські округи з базовою 12-річкою. Вона матиме сучасні кабінети та Інтернет. Розв'язується програма «Сільський автобус» для щоденного підвезення дітей з довколишніх сіл. Нині така програма вивчається на прикладі Козятинського району Вінницької області.

Розмову вела Ірина ЛУКОМСЬКА.

Чесно грати на своєму полі

Анатолій Попадюк зазвичай уникає займенника «я». Наче спілкується зі своїм двійником. Народжений під знаком Терезів, він щомиті зважує всі «за» і «проти», плюси і мінуси. Про болісне «самоїдство» знають лише близькі. А для широкого загалу він — успішний підприємець, в управлінні котрого (разом із партнерами) — два цукрових і сім молокозаводів, тризірковий готель в Івано-Франківську, заміський кемпінг із рестораном, ряд фірм і виробництв, а ще п'ять тисяч гектарів землі (орендовані паї) тощо. Нині наближається його кругла дата, яку називають «полуднем віку». І хочеш чи ні, мусиш відповісти собі, мов на сповіді: що обстоюєш? що поборюєш?

Міцне коріння — міцна крона

На прикладі сім'ї Попадюків можна відстежити драму покоління. Батько, Василь Миколайович, був непоганим газдою — тридцять років працював головою великого колгоспу, мав орден Леніна.

— У батька увесь час під подушкою була зброя. І в стайні, де стояла корова, він позакупував багато зброї, — пригадує Анатолій. — Відтоді залишилося почуття перестороги. У нашій родині по лінії баби всі хлопці були в лісі — воювали за волю України. А дідові брати були членами КПЗУ. Коли мені було три місяці, до хати прийшов двоюрідний брат батька, щоб забрати його і розстріляти. Батько врятувався, а від автоматної черги у мами залишилися шрами на обличчі. Директор нашої школи мав два пістолети: один — із тризубом, другий — із зіркою. Такий був час. Це — рана незагойна. Тепер — зброєю від шпани захистишся, від бандитів — ні. За синів переживаю постійно...

Старшого сина Ігоря після навчання на економічному факультеті Віденського університету (а починав працювати в Австрії з миття машин) уже запросили працювати на потужну німецьку фірму. Він отримав позастрокову візу (один крок до громадянства), але... Нещодавно вже цілком самостійно, без батькової поради й фінансування, викупив Снятинську птахофабрику і почав успішно розвивати її. Узяв в оренду тисячу гектарів землі.

Нині батько і 27-річний син задумали збудувати поряд із птахофабрикою сучасну конеферму. Мають намір відновити унікальну породу гуцульського коня. А 21-річний Сергій навчається на юридичному факультеті Віденського університету і водночас у Прикарпатському університеті. У перші синові невдачі в бізнесі батько не втручається.

— Для мене найважливіше, щоб сини були високоосвіченими людьми, європейцями, а далі — нехай рухаються самі. Мої діти — моє опертя. А мама —найсвятіша на землі людина. Коли приїжджаю до неї в наше рідне село, передусім заглядаю до холодильника, потому виймаю гроші з гаманця. Я міг би всім забезпечити її, а вона разом із сестрою досі порає чималий город, тримає птицю. Це покоління інакше не вміє жити.

Не називайте олігархом

Слова на взірець «олігарх», «спонсор», «крутий» —чужі для Анатолія Попадюка.

— Хто ти на сьогодні? Матеріально забезпечена людина, а морально — ні, — каже він. — Бо хіба можеш почувати себе комфортно, коли довкола стільки стражденних і нужденних? Олігархами, на мою думку, можна називати людей, які в різний спосіб — чесний і не дуже — отримали доступ до порівняно простого збагачення за рахунок корисних копалин, енергетики.

Члени його сім'ї, партнери створили близько двох тисяч робочих місць, годують під патронатом Червоного Хреста старих людей, фінансують футбольний клуб «Прикарпаття» і дитячу приватну футбольну школу.

Класичне питання «Що робити?» від юних літ було домінантно його руху. Свого часу батько, Василь Миколайович, нині вже покійний, не скористався своїми потужними зв'язками, аби прилаштувати сина до вузу. І Анатолій «успішно» провалив вступні іспити до Інституту нафти і газу. Рік працював у колгоспі, потому вступив на механіко-машинобудівний факультет Львівської політехніки. У 28 років він уже був заступником директора з виробництва Коломийського деревообробного заводу. 1985 року його запросили на Кубу як радника-консультанта міністерства освіти, відповідального за випуск продукції на комбінаті засобів навчання. Повернувся із сім'єю в Україну 1989 року і ... залишився без роботи, зате із знаннями. Ці знання зумів оцінити депутат Верховної Ради СРСР (потому — міністр, нині — народний депутат) Василь Ткачук.

В очолюваній ним агрофірмі «Прут» Анатолій Попадюк завідував відділом міжнародних відносин. Розпочалося створення успішних спільних підприємств, поїздки до США і Британії. З тим періодом життя пов'язане й формування первісного капіталу, розширення зв'язків. За мовчазної згоди Василя Ткачука пішов власною дорогою.

— Цього року ми вклали в аграрний комплекс понад 20 мільйонів гривень, — продовжує А. Попадюк. — На Бовшівському цукрозаводі пройшли разом із американським компаньйоном процес банкрутства згідно з новим законом. Коли прийшли туди, кредиторська заборгованість становила 20 мільйонів гривень. Зробили реструктуризацію на шість років, уже другий рік отримуємо прибутки, платимо людям зарплату і в міжсезонні.

Вигравайте, хлопці!

Одного разу Анатолію Попадюку, інженерові-механіку за фахом, потрапила на очі публікація про винахід науковців Інституту Патона, який, стверджували автори, може зробити «революцію» на залізниці. А як фінансується нині наука, відомо. Ближче знайомство з науковцями обернулося ще одним витком у бізнесі. Тепер на Коломийському локомотиворемонтному заводі встановлено унікальне обладнання для відновлення колінчастих валів. На підході ще одна унікальна розробка — «тверда змазка».

Нещодавно А. Попадюк став президентом футбольного клубу «Прикарпаття». Задовго до впровадження уроків футболу в школах він створив дитячу футбольну школу, де навчаються понад 40 підлітків. І команди 9-річних і 12-річних хлопчаків уже посіли на турнірі в Криму перші місця.

— Футбол — це політика чи принаймні перший крок до неї. А яким буде ваш другий крок? — запитуємо в Анатолія Попадюка.

— Я не вмію лукавити з людьми. Обіцяти, що збільшиш пенсію, прокладеш газ, збудуєш церкву, — смішно. Одне слово, я — не політик, але ризикну...

«Збірна» Попадюків хоче грати й забивати «голи» на своєму, не чужому полі. Чому б не виграти?

Оксана ТЕЛЕНЧІ, Юліана ШЕВЧУК.

Івано-Франківська область.

На знімку: Анатолій Попадюк із синами Ігорем та Сергієм.

Зворотний відлік

3. Межі можливого

Є одна особливість у стосунках між Київською держадміністрацією та промисловими підприємствами столиці — індивідуальний підхід до розв'язання проблем кожного з них. Одні кажуть, що пов'язано це з відомими межами влади київського мера, за які без порушення чинного законодавства за всього бажання не вийдеш. Інші наголошують на чималому господарському досвіді Сан Санича. Йому, як будівельникові, доводилося у своєму житті будувати об'єкти найрізноманітнішого призначення. Звідси, мовляв, і спроможність миттєво зрозуміти суть питання і не повторюватися в рішеннях.

Так чи інакше, але трафаретні підходи не властиві управлінському стилю Олександра Омельченка. Одним підприємствам місто дає безвідсоткову з поверненням позику, усвідомлюючи, що за нинішніх ставок за кредити перепрофілювати підприємство чи розпочати випуск нової, перспективної продукції на позичені в комерційних банках кошти практично неможливо. При цьому гривневі ін'єкції здійснюють на підставі договорів, головний пункт яких — гарантоване створення робочих місць. Іншi підприємства мерія забезпечує великими за обсягами замовленнями, що поповнює їхні обігові кошти і дає поштовх до подальшого розвитку. З третіми реструктуризує борги в місцевий бюджет і в такий спосіб оздоровлюються фінанси. З четвертими... Втім, ось яскравий приклад неординарного підходу до розв'язання проблем реанімації столичної індустрії.

Після зупинення основного виробництва на «Київхімволокні», як сталося, як уже зазначалося, з волі попередника нинішнього мера столиці, довкола підприємства, ніби ворони, закрутилися приватизатори цілком певного толку. Ще б пак. Акції знекровленого інфляцією, роздушеного боргами господарства реальною вартістю в сотні мільйонів гривень у межах чинного законодавства можна було, за вже випробуваними схемами, придбати практично за безцінь. Після чого, оголосивши банкрутство, розпродати майно на вторинному ринку за живі гроші, наваривши на цьому сотні відсотків чистого прибутку.

Можливий був й інший сценарій «прихватизації». Річ у тім, що фахівцями «Київхімволокна» було розроблено план реструктуризації підприємства та інвестиційна програма, вельми приваблива для зарубіжних інвесторів. А це — вже реальна перспектива для «прихватизаторів» отримати доступ до мільйонів «живих» доларів і за традицією, що склалася серед доморослих олігархів, перевести їх в офшорні зони. Чи мало маємо таких прикладів за останнє десятиліття?

Одне слово, приватизація за викидною ціною аж ніяк не гарантувала відродження виробництва. Рішення було блискавичне й неординарне — 95 відсотків акцій «Київхімволокна» перейшли в комунальну власність столиці. Зазначу, безплатно. Спантеличеним «прихватизаторам» довелося відступити. Це вже потім, аби не повторився прецедент, було пролобійовано президентські та кабмінівські укази і розпорядження, що забороняли перехід підприємств без відшкодування в комунальну власність міст. Як то кажуть, за формою — правильно, а за суттю — знущання над самою ідеєю пошуку ефективного власника.

Доказ того — реанімація «Київхімволокна», що відбулася за неповні два роки. Тут відновлено основне виробництво, зокрема випуск хірургічної нитки, яку тепер немає потреби імпортувати в Україну. Освоїли нову для підприємства продукцію — гобеленові та оббивні тканини, які за якістю та кольоровою гамою перевершують імпортні зразки. Успішно погашають борги. Держбюджет уже отримав від підприємства суми, значно більші, аніж передбачалося виручити за продаж акцій за викидними цінами. А головне, було збережено кадри. Спеціалісти-хіміки, інженери та робітники не розбіглися по барахолках, не поповнили черги по субсидії, а випускають більш ніж конкурентоспроможну продукцію.

І річ не тільки в тім, що місто, як власник, вклало в реанімацію підприємства два мільйони гривень. Місто довело, що воно може бути ефективним власником. Ну й навіщо забороняти такі підходи до приватизації? Чи не краще вдосконалити методику визначення ефективного власника, маючи до кожного підприємства та до проектів його приватизації індивідуальний підхід, як, скажімо, робилося це в Чехії, країні, що стала зразком приватизаційних процесів у постсоціалістичних державах?

Треба сказати, що сьогодні багато хто з директорів київських підприємств кусає лікті, що свого часу не встиг передати їх у муніципальну власність. А викупити заводи за новими правилами приватизації — жодний міський бюджет не витримає. І ось тут ми підходимо до оцінок можливостей міської влади впливати на процеси реанімації столичної індустрії. Вони, на жаль, не безмежні.

Узяти той самий «Електронмаш». За всього бажання завантажити сповна його потужності власними замовленнями Києву не під силу. Інша річ, якби в країні проводилася послідовна політика підтримки вітчизняного виробника.

Нещодавно відбувся тендер на комп'ютеризацію внутрішньої платіжної системи Держказначейства. Проходив він не те щоб закрито, але, я сказав би, дещо кулуарно. Принаймні державне підприємство «Електронмаш» до участі в ньому не запросили. Мовляв, промайнула відповідна інформація в «Вестнике госзакупок», і цілком достатньо. За формою начебто дотримано всіх законів ринку — різниці між держпідприємствами і приватними фірмами жодної. Тільки ось якби запросили організатори тендера «Електронмаш», не відомо ще, кому дістався б ласий підряд майже в 5 млн. гривень, між іншим, бюджетних грошей. Бо це підприємство сьогодні має найкращі в країні методи фізичного і програмного захисту інформаційних систем.

Крім того, ставити знак рівності між компактною фірмою та великим підприємством — не більш як економічне лукавство. Адже ні для кого не таємниця, що другим за обсягами товаром, після тютюнових виробів, який завозять до України контрабандним шляхом, є саме елементна база комп'ютерів.

Окремо взятий тендер проблем завантаження потужностей «Електромашу», безумовно, не розв'яже. Але щоб

повернути йому колишню славу, нашій державі варто було б повчитися преференцій у тих самих французів або італійців. На ринки цих країн, скажімо, японським комп'ютерам пробитися так само складно, як початківцю-боксеру у фінал чемпіонату світу. А щодо елементної бази електронних машин, то для неї там імпорт відкрито без будь-яких обмежень. За масового ввезення до країни чипів та іншого начиння, виробленого для всього світу в силіконовій долині США, вона коштує копійки. Ось чому комп'ютеризація і Франції, і Італії, і Німеччини здійснюється на основі машин власного виробництва. Щоправда, з використанням чужих програмних продуктів, створюваних зокрема й вихідцями з «Електронмашу».

Або взяти іноземні інвестиції. Порівняно з іншими містами України Київ має начебто непоганий вигляд. Але тільки-но справа доходить до фінансових ін'єкцій у реальний сектор економіки — розпочинається пробуксовування. Хоча інвестиційні проекти столичних промисловців отримують найвищу оцінку представників зарубіжного бізнесу. А пробуксовування викликано чинним в Україні законодавством, яке Київський держадміністрації ні обминути, ні перестрибнути. Західні промислові інвестори висувають лише три прості вимоги: звільнення від ПДВ на обладнання, що завозиться до Києва; звільнення від податку на землю на період монтажу та освоєння завезених потужностей; зниження на три перші роки експлуатації завезеної техніки податку на прибуток до 10%. До речі, умови промислового іноземного інвестування, про які йдеться, в Польщі діють не тільки у Варшаві, а й на всій території країни. Чи не тому вона за припливом іноземного капіталу в реальний сектор економіки лідирує на постсоціалістичному просторі?

Як хочете, але настав час зворотного відліку. Якщо раніше країна, зокрема й Київ, одержували від нашої промисловості чималі дивіденди, то сьогодні ми всі гуртом маємо допомогти вітчизняній індустрії стати на ноги. Саме цією ідеологією керуються керівники столиці. Саме нею має керуватися і вища влада.

Ігор НАУМЕНКО.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

(Закінчення. Початок у газетах від 13 і 15 вересня ц. р.)

Резонанс

Хмелевий хліб

У хаті моїх батьків (вони вже небіжчики) збереглися ужиткові речі, які ще довго нагадуватимуть мені про них. У закуті біля печі стоїть закіптюжена кочерга, виклепана циганськими руками. А поряд з нею притулилася до стіни старезна обсмалена букова лопата, якою ставили на пічне дно подовий хліб. З пощербленого прадавнього глека стирчить віничок з пів'ячого пір'я. Ним мама змащувала яєчним жовтком калачі, паски та медівники, щоб рум'янилися.

У нашій хаті випікали хліб двох сортів — подовий та у бляшаних формах. Подовий готувався з житнього борошна. Він довго не черствів. Навесні, коли сапали буряки чи підгортали картоплю, його брали в поле й подавали до борщу та сала. Житняком підгодовували косарів та женців.

Після такої поживи довго не хотілося їсти.

Житні окрайці тримали для дітлахів. Матері натирали їх часником й відправляли своїх чад з такими сільськими «сендвічами» пасти худобу. В заможних сім'ях на житні скибочки клали шар пахучого смальцю. Зверху його посипали посіченим пером цибулі, зірваної прямо з грядки.

Хліб у бляшаних формах, як правило, пекли з пшеничного борошна. Готуючи тісто, моя мама ніколи не користувалася купованими дріжджами. У ті роки цей незамінний для самогоноваріння продукт пильно тримали в полі свого зору доблесні радянські міліціонери. Та й коштував він недешево. Тому люди викручувалися, як могли. Мама мала свій спосіб приготування тіста — додавала в нього бражку з дикого хмелю. Отого самого, що майже скрізь подибується у нас на Буковині, особливо в наддністрянських селах. Любить він рости біля потоків, бо потребує багато вологи. Замість тичок використовує собі прибережні кущі та дерева. Ботаніки називають його дикорослим. Він є предком окультуреного хмелю, без якого бровар не зварить класного пива.

Цю рослину любив ґеніальний український поет Богдан-Ігор Антонич. Його перу належить чудовий ліричний рядок: «Дівчино, хмелю весняний, навколо мене обплетися». До речі, на текст цього вірша хотів написати пісню наш краянин Володимир Івасюк.

Але повернімося до технології хлібопечення, яка побутує в селі Вікно Заставнівського району. Аби тісто добре росло, господині додають до нього саморобні дріжджі з хмелю. Виготовити їх просто: у миску з теплою водою кладуть кілька жмень шишечок цієї рослини. Розчин повинен настоятися й підкиснути. Після цього його виливають у борошно. Бродіння тіста спричинюють мікроскопічні спори, що знаходяться між пелюстками шишок.

Опара з хмелю може довго зберігатися й не втрачати своїх якостей, якщо вона виготовлена з висівок. Коли господиня збирається пекти хліб, то хмелеві дріжджі замочують і в такому вигляді додають до борошна. Головне — не переборщити.

Хліб, спечений у такий спосіб, надзвичайно смачний, м'який, пористий і дивовижно пахне. Далеко селом розноситься цей божественний аромат.

Декотрі господині в моєму рідному селі додають у тісто молоко або кисляк. Хліб від цього стає ще ароматніший.

Найкращу хмелеву опару для хліба виготовляє жителька кута, де я виростав, Марія Пужняк. У коморі в неї постійно висить на гвіздку торбинка з підсушеним висівковим тістом, настояним на спорах хмелю.

Марія — жінка вже в літах. І не хотілося б, щоб на ній обірвалася нитка хлібопекарської мудрості. Вона й сама того не бажає. Тому навчила пекти хліб за старовинним рецептом свою доньку й невістку. Перейняли його й сусіди, а в сусідів — інші жителі села.

Василь БАБУХ.

Фотофакт

В Алчевську, що на Луганщині, стала до ладу нова цифрова АТС на 6200 абонентів. Порівняно з попередницею, станція економічніша, повністю комп'ютеризована.
На знімку: *інженери Роман Бедрицький і В'ячеслав Біденко перевіряють апаратуру.*

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Кримінал

Знешкоджено гранати

Дві гранати Ф-1 знайдено на території господарського подвір'я УСБУ в Одеській області. Фахівці встановили, що приведені до бойового стану гранати не вибухнули через технічні причини. За словами начальника департаменту контррозвідки СБУ генерал-майора Сергія Макаренка, акція, імовірно, спричинена вдало проведеними оперативними заходами щодо організованих злочинних угруповань.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Зображення без кордонів

Конкурси

З 5 жовтня по 5 листопада у Рівному під егідою Міжнародної федерації фотомистецтва, Фотографічної асоціації Америки та Європейського фотографічного союзу «Зображення без кордонів» пройде перший Міжнародний конкурсний фотографічний салон. Творче змагання такого масштабу на теренах Східної Європи проводиться вперше.

Заявки на участь у фотосалоні подали майстри художньої фотографії з 50 країн світу.

— Конкурс проходитиме у трьох секціях: кольорове, чорно-біле фото, спеціальна тема «Вода», — розповідає голова фотосалону, заслужений художник Міжнародної федерації фотомистецтва рівнянин Сергій Бусленко. —Ми вже одержали кілька тисяч конкурсних фото, рівень більшості яких дуже високий. Перед журі стоїть нелегке завдання — відібрати 300 кращих фоторобіт, які будуть представлені на конкурсному фотосалоні.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Хорошу ідею легко зіпсувати

Майданек, потім ГУЛАГ...

Такі дві «академії» пройшов житомирянин Франц Брзезицький

— У мене дві вищі освіти, я закінчив дві академії. В одній ректором був біснуватий фюрер, у другій — батько всіх народів...

Син «ворога народу»

У житомирянина Франца Карловича Брзезицького гумор специфічний, як і його біографія. За іронією долі і «вступні іспити» до тих академій йому довелося складати в Житомирі в одній і тій же камері. Спочатку, в 1942 році, його допитували там фашисти, а через вісім років — уже радянські енкаведисти. Про першу «академію» Міжнародна служба пошуку видала такий «диплом»: «13 лютого 1943 року Брзезицький Ф. К. прибув у концтабір Люблін (Майданек), переведений 5 квітня 1944 року в концтабір Гроссрозен, де мав номер 29422. 31 травня 1944 року переведений у концтабір Флосенбург (філія Ляйтмеріц), де мав номер 10677. Визволений російською армією 8 травня 1945 року». Документ із табору Гроссрозен, повторюючи ці дані, має істотне уточнення: Флосенбург — концтабір для політв'язнів. Який диплом без вкладки з оцінками? У цій ролі виступає документ СБУ зі стандартним приписом, що компрометувальних даних на Брзезицького Ф. К. немає.

Друга академія — далекий Сибір. Там, у таборі для політв'язнів, Франц Брзезицький провів 5 років 2 місяці і 7 днів. А потім, як і мільйони наших співвітчизників, одержав документ про реабілітацію.

А що перед тими «академіями»? Франц, син Кароля, народився 4 вересня 1924 року, жив на Мальованці — околиці Житомира. У нього було дуже багато друзів. Незважаючи на те, як його віддубасило на крутих поворотах історії, всіх добре пам'ятає і може годинами розповідати про їхню долю. У сім'ї говорили польською, українською і російською. Навчався в польській школі. Спогад дитинства: він з матір'ю та його друг Грицько Якимчук, теж з матір'ю, разом ідуть на богослужіння, а в церкві правилося довше, ніж у костьолі, тож на зворотному шляху мати, католичка, часто заходила помолитися і до православного храму, а потім разом з Якимчуками ішли додому. Навіть не замислювався над тим, якої національності чи віри друзі. І раптом Брзезицькі стали «ворогами народу» саме через те, що вони —поляки. Польськомовну школу закрили. Двічі арештовували й висилали матір. 1938 року схопили й через кілька тижнів розстріляли батька. Звичайнісінького робітника з житомирсьої Мальованки звинуватили в причетності до підпільної «польської організації військової». Потім офіційно підтвердять: оту «ПОВ» НКВС із пальця висмоктав... Залишилися вдвох із сестрою. Їй було вже шістнадцять, то не чіпали. А його, чотирнадцятилітнього, хотіли відправити до дитбудинку. Втік і переховувався, поки про нього не забули. А потім навіть влаштувався на роботу. Те, які жорстокі випробування чекають попереду, зрозумів одразу після 1 вересня 1939 року, коли фашисти напали на Польщу...

В'язень номер 10741

До Польщі, країни предків, Франца Брзезицького завезли німці. Вперше схопили його, коли втік з роботи, — змушували вантажити снаряди. Не встиг оклигати після їхньої обробки, як схопили вдруге. Фашистів особливо розізлило, що він, син розстріляного комуністами робітника, не бажає коритися новій владі. Його та ще 1239 земляків, які не скорилися окупантам, кинули в ешелон і повезли в Майданек. З них до Перемоги дожило лише кілька чоловік.

Майданек — то такий собі майданчик, як перекладається це слово з польської, площею спочатку в тридцять, а потім у сто гектарів, перетворений фашистами у безвідходне підприємство зі знищення людей. Відомо навіть, що для потреб Німеччини звідси надійшло 730 кілограмів волосся. Попіл використовували як добриво. Тут було знищено мало не півтора мільйона чоловік. Половина з них — євреї, 30 відсотків — поляки, 16 відсотків — з СРСР.

— Забудьте про ворота, через які ви сюди зайшли. Звідси є тільки один вихід, — унтершарфюрер, що «привітав» їх у Майданеку такими словами, показав на труби крематорію.

Франц Карлович втратив тут своє ім'я і прізвище, став просто номером 10741. Це означало тільки те, що йому дали номер того, кого вже знищили. За втрату жерстяного номера з шиї — смерть... Незабаром товаришем поляка із Житомира став єврей із Варшави Юзеф Зінгер — форарбайтер, тобто старший у бригаді. Побачивши, що юнака обрав черговою жертвою есесівець (а в того було така розвага — забивати ногами до смерті тих, хто чимось не сподобався), Зінгер підбіг першим і почав лупити хлопця нагайкою і верещати на нього. Німця це вдовольнило. Зінгер згодом подарував Францові своє взуття. Цього єврея спалили разом з тисячами інших, а його шкіряні черевики дуже знадобилися в'язню, який увійшов до чергової групи втікачів. Франц теж брав участь у підготовці втечі. Адже ослаблий в'язень — легка здобич для переслідувачів, його треба хоч трохи підгодувати. Франц звернувся по допомогу до вальдкоманди. «Лісова команда», як перекладається ця назва, мала специфічне завдання. Поки ще не було крематорію, трупи просто закопували. Після поразки фашистів на фронтах табірне начальство, щоб знищити сліди злочинів, звеліло викопувати останки і складати їх у штабелі разом з дровами і спалювати. Це була жахлива робота, але годували й одягали там краще. Франц кілька разів приходив до членів вальдкоманди і брав хліб та варену картоплю. А от взуття подарувати вічками вони не могли — страшенно смердило... У серпні 1943 року 13 наших співвітчизників, яких вивели на роботи за межі табору, напали на конвой і заволоділи зброєю.

— Через кілька днів привезли убитих втікачів, і на роботу нас повели, звелівши дивитися на них. Відчай змінився радістю — трупів було тільки шість, загинули ті, хто зі зброєю в руках прикривав вихід товаришів, — згадує Франц Карлович. Розповівши про ще кілька випадків, коли в'язням вдавалося втекти, додає: «Через півстоліття колишній партизанський комісар, а потім голова Житомирського облвиконкому Віктор Кременицький розповів, що прийняв у загін групу втікачів із Майданека — всупереч суворій забороні начальства. Нібито з Москви було видніше, як діяти нашим партизанам на території Польщі...».

Найчорніший спогад — про те, як 3 листопада 1943 року було розстріляно одразу 18 тисяч 400 чоловік. З потужних репродукторів тоді передавали вальси Штрауса...

Одного разу Брзезицького так побили, що з'явилися ознаки гангрени. Врятував його тоді доктор медицини хірург Ян Новак, який керував у таборі підпільною організацією Армії Крайової — антифашистським рухом опору, що його спрямовував польський уряд з Лондона. А через кілька днів вдалося уникнути смерті завдяки ще одному антифашисту Лешеку Зайонцу, котрий допомагав готувати повстання у Варшавському гетто, але потрапив до Майданека ще до початку збройної боротьби. Окрема хвилююча сторінка спогадів — про зустрічі з тими, кого кинули до табору після розгрому повстання. Його учасники, взявшися за зброю за тисячі кілометрів від фронту, не могли розраховувати на успіх — вони прагнули померти по-людськи. Особливо вразило знайомство з молодою варшав'янкою Ханною Канар, котра боролася на барикадах разом зі своїм чоловіком — кадровим підофіцером польської армії. Як склалася її подальша доля, Франц Брзезицький не знає: у квітні 1944 року його відправили в каменоломні Гроссрозен. Потім — Ляйтмеріц, де німці поспішно будували підземний військовий завод.

Їх попіл стукає в наші серця

Після визволення і фільтрації Брзезицький потрапив до запасного полку. А там, коли заступився за товариша по табору, йому згадали і розстріляного батька, і навіть той хліб, що його дав одного разу голодним німецьким дітям. І перетворився колишній в'язень Майданека на шпигуна, який працює на Лондон. Про те, що було далі, Франц Карлович розповідає так:

— Я попередив їх, що втечу. Вони подумали, що я з глузду зсунувся. У ніч з четверга на п'ятницю (мій дід казав колись, що диявол не пристає до людей у ніч із четверга на п'ятницю) вдалося втекти. Навіть не сам, а ще забрав колегу з камери. І чотири роки жив у Житомирі. А потім перестав ховатися, і вони арештували мене знову.

«Особое совещание» дало йому десять років. Смерть Сталіна скоротила цей строк майже вдвічі.

Повернувшись до Житомира, влаштувався на роботу в будівельну організацію. З теплотою згадує людей, з якими довелося працювати.

Сива паморозь над чолом і несподівано веселий усміхнений погляд вічного оптиміста — такий «випускник двох академій» Франц Брзезицький, людина, яка завжди каже те, що думає. Відповідь на те, як міг сформуватися такий характер, знайшов у збірнику, виданому нещодавно в Польщі (до Житомира цей том потрапив разом із ксерокопією листа, яким з виходом цієї книги привітав упорядника Іван Павло II). В «Оповідях пана Францішка з Житомира» я прочитав: «Мати благословляла мене так: бажаю тобі, сину, щоб ти завжди був здоровий, щоб Бог дав тобі розум, аби ти розумів, де зло, а де добро, щоб ти ніколи не був голодний, щоб мав шану від людей і щоб ніколи не був багатий. Інші того не розуміють, як це рідна мати не бажає своєму синові багатства. Але багатство — це сліпота. Людина найчастіше втрачає себе в багатстві. І я зрозумів, що мати мені добра бажала. Було, правда, що я помирав з голоду, але серед людей завжди мав повагу».

Щороку у вересні його запрошують до Польщі — для участі в Днях Майданека. Там збираються колишні в'язні. Їх кличе не тільки пам'ять про друзів та рідних, яким не судилося живими вийти з того пекла. Вони прагнуть розповісти молодшим правду про минуле. І тоді пан Францішек, який єдиний представляє Україну, перетворюється на лектора та екскурсовода. Житомирська журналістка, яка чотири роки тому супроводжувала його в такій поїздці, потім розповіла, що за вісім днів перебування в Майданеку Франц Карлович жодного разу не зайшов до крематорію. Екскурсії, які проводив з гідом — онукою жінки, яка теж була в'язнем концтабору, він обривав на підступах до цього жахливого місця. Так і не наважився...

Олексій КАВУН.

Житомир.

На знімках: портрет Ф. Брзезицького; в'язень Майданека Франц Брзезицький з тачкою (1943 р., будівництво доріг; Франц Брзезицький (праворуч) з колишнім в'язнем Майданека.

З ким ми ходили в розвідку

На початку 20-х років чи не найкращою в Європі вважалася українська військова розвідка. Це було, коли її очолював сотник Осип Думін.

Осип Думін народився 1893 р. в Грушові Дрогобицького повіту на Галичині. У першу світову війну служив в австрійській армії підстаршиною. 1915 року потрапив у російський табір військовополонених на Катеринославщині. Наприкінці 1917-го під командою Коновальця створював підрозділи січових стрільців, командував сотнею, відзначився в бойових діях. Після розпуску стрільців жив у Польщі й Чехословаччині. Отримавши завдання перебратися до Києва, він входить до кола студентів-комуністів і стає інструктором з кулевої стрільби у Школі червоних старшин. Тут з колишніх січових стрільців створив підпільну групу. В травні 1921 року відбув із завданням до Катеринослава, в цей час ЧК провела арешти у Школі червоних старшин. Думін пристав до партизанського загону, потім, пробравшись з фальшивими документами до Києва, перебув там якийсь час і незабаром перейшов українсько-польський кордон. У Львові з'явився навесні 1922 року, а влітку бачимо його вже на чолі розвідувальної референтури Начальної команди УВО.

***

Першопочатки Української військової організації (УВО) відносяться до останнього періоду Визвольних змагань 1917—21 років, коли закінчилася активна воєнна фаза боротьби. На початку грудня 1919 року уряд і командування Армії УНР прийняли рішення про перехід до партизанської війни. Формування січових стрільців було розпущено, більшість з них опинилися в польських таборах, але, за словами полковника Коновальця, «не забували при цьому нашої мети: дальшої організованої активної боротьби на терені України». Весною 1920 р. у Луцьких таборах формується первісна структура УВО.

***

Нова польська держава після першої світової війни опинилася між двома потужними ворожими до неї державами — Німеччиною та СРСР — і мусила багато уваги приділяти розбудові збройних сил. Це непокоїло сусідів, і вони, користуючись можливістю, організовували свою розвідувальну мережу в Польщі. Берлін у розвідувальній роботі спирався на етнічних німців, а Москва і Київ — на ліве політичне середовище українців, євреїв і навіть поляків. Діяли також розвідники інших країн, які мали свій інтерес у Польщі, зокрема французи, британці, литовці.

Участь у розвідроботі для членів УВО вважалася за нормальну справу, тим паче, що це робилося проти ворогів української державності. Свого часу член ОУН З. Книш писав про розвідку УВО: «Те, що вона в тій ділянці зробила, зовсім не було гірше, як в інших народів. І нам нема чого того соромитися. Її члени виконували накази своєї влади, працювали ідейно і жертвенно, в постійній небезпеці для своєї волі, здоров'я і навіть життя».

УВО, побудована за військовим принципом, але пристосована до умов підпілля, мала розвідувальну і контррозвідувальну службу, чи в термінології УВО —розвідочний реферат (референтуру). Першим керівником розвідувального реферату УВО в другій половині 1920 року був Михайло Колтунюк. Він не мав спеціальної підготовки і досвіду, тому розвідслужба не отримала інтенсивного розвитку, фактично опрацьовувалися випадкові матеріали. Розвідка УВО, ще не ставши окремим підрозділом, віднесена була до компетенції члена Начальної команди УВО Я. Чижа, кадрового військового розвідника австрійського генштабу, керівника розвідвідділу Корпусу січових стрільців.

Після замаху на Пілсудського (вересень 1921 року) Я. Чиж перебрався за кордон, а розвідку тимчасово очолив колишній сотник Василь Коваленко, який був начальником контррозвідки при Штабі дієвої армії УНР. Пізніше перебував у таборах інтернованих, і звідти його взяли на службу до II відділу польського генштабу, т. зв. дефензиви, тобто до польської військової контррозвідки. Зрозуміло, що подвійність його «роботи» довго не могла тривати. Тут якраз повернувся з «партизанки» О. Думін, і досить швидко його призначають керівником розвідки УВО. Ймовірно, що А. Мельник, який знав Думіна як фахівця розвідки з часу керування Штабом дієвої армії УНР, рекомендував Думіна на цю посаду.

Власне, окремою дійовою ланкою розвідочний реферат став завдяки енергії та діяльності сотника Думіна. Йому вдалося розбудувати розвідувальну мережу, саме у ці роки здобутки розвідки УВО були найбільшими.

***

Головним завданням розвідки УВО було збирання військової і суміжної інформації нелегальним шляхом із закритих джерел. Ця інформація використовувалася для власних потреб та постачалася іншим розвідкам. На основі спеціальних політичних взаємин між УНР (уряд якої перебував за межами України) та Німеччиною, Литвою і Польщею склалися відповідні стосунки розвідки УВО з німецькою, литовською та польською розвідками. Україну й Німеччину об'єднувало ставлення до країн—переможців у першій світовій війні: країн Антанти на заході та радянської Росії на сході. Антанту Україна не могла розглядати як союзника, пригадаймо хоча б політику останньої стосовно УНР у 1917—19 роках чи наслідки паризьких рішень про закріплення Західної України за Польщею.

Коли говорити про Польщу, то вона була і союзником, і ворогом. Уряд УНР з різних міркувань, враховуючи політичні реалії, використовував на певному етапі польську допомогу в боротьбі з більшовицькою Україною. Проте після підписання Ризького договору 1921 року між Варшавою і Москвою, де повністю зігноровано позицію УНР, стався перелом у стосунках уряду УНР з Польщею. Для західноукраїнського уряду Є. Петрушевича Польща була ворогом № 1. А от Литва була природним союзником УНР — після анексії Польщею частини литовської території включно з Вільнюсом. Отож, Німеччина легко знаходила порозуміння з ворогами Польщі, зокрема з Литвою і УНР. Недарма в Німеччині знаходили притулок українські політичні групи — від гетьманців до націоналістів, саме у Берліні довго перебував провід УВО. З внутрішнього документа Міністерства закордонних справ Німеччини від 1926 року можна довідатися про фінансову підтримку діяльності УВО. Йдеться про 10 тисяч марок на місяць «Коновальцю для розбудови бойової організації» і проект збільшення суми до 25—50 тисяч марок. Треба гадати, що помітна частина вказаних сум йшла на службу розвідки. Литва також фінансово підтримувала УВО.

***

Розбудову розвідувальної референтури О. Думін вів по вертикалі і горизонталі. З. Книш писав, що розвідувальний реферат О. Думіна «покрив розвідувальною сіткою всі українські землі під Польщею і запустив свої щупальця глибоко в корінну польську територію». У Львові резидентом був сам Думін, у Перемишлі — Д. Волощак, у Кракові — І. Рев'юк, коли ж він переїхав до Литви, його заступив М. Вербицький, прізвище резидента у Данцигу не встановлено. Потужність розвідмережі УВО визнавали навіть поляки. В посібнику «Розвідка», виданому польським генштабом для службового користування, зазначалося, що тодішня «розвідувальна сітка УВО була найбільшою й найкраще зорганізованою цього роду сіткою в Європі».

Професійних розвідників було не так і багато, а агентурна мережа складалася переважно з української молоді. Нове покоління якраз досягло призовного віку і, перебуваючи на службі в польській армії, легко надавалося до агентурної розробки. Дбати про конспірацію було легше з молоддю, бо старші кадри, як правило, знали один одного. Співробітники постійні чи тимчасові (дехто і не знав конкретно, хто є замовником) були у більшості міст чи місцевостей, де знаходилися польські військові частини чи об'єкти військово-промислового комплексу. Досить швидко розвідувальна мережа розрослася, територіальні групи замикалися на окремих особах, які підтримували зв'язок з вищою ланкою, котра контактувала з крайовою референтурою у Львові. Користувалися паролями, псевдами, шифрами тощо. До мінімуму зводилися особистi прямі контакти, тексти шифрувалися, для передачі інформації використовували систему «поштових скриньок». Для «скриньок» використовували місця, які відвідувало багато людей (крамниці, різноманітні установи тощо), де поява сторонньої особи не впадала у вічі. «Скриньки» у Львові контролював сам Думін. Щоб не викликати підозри своєю регулярною появою у місцях, де знаходилися «скриньки», він майстерно користувався гримом, міняв свою зовнішність так, що його не пізнавали знайомі. Це тривало до провалу однієї з «поштових скриньок» у Львові 9 лютого 1924 року.

1925 року Думін разом із Коновальцем відвідали Литву й мали низку зустрічей з політиками і військовими. Ініціатором співпраці литовців та УВО був Ю. Пуріцкас (1920—21 рр. міністр закордонних справ Литви, пізніше працював як журналіст і під таким прикриттям виконував завдання уряду, зокрема підтримував контакти з УВО). Йому належала ідея поступового "підкопу під Польщу", що допомогло б Литві повернути назад Вільнюс.

Унаслідок переговорів з начальником штабу військової стрілецької організації «Шяуляй» полковником Клемайтісом досягнуто конкретних домовленостей про співпрацю. Розглядалися різні проекти, зокрема Клемайтіс пропонував, щоб УВО взяла на себе зобов'язання «доправляти матеріали, які ми (тобто литовці. — **Ред.**) дістати не можемо», а Литва зобов'язувалася матеріально підтримувати УВО. В Каунасі створювалося представництво УВО, її представник називався «редактор видань іншими мовами». Ним став колишній сотник Іван Рев'юк (псевдо Бартович), що жив у Литві під ім'ям Йонаса Бартавічюса. Для уточнення співпраці розвідок УВО і Литви наприкінці листопада 1925 року в Берліні відбулася низка зустрічей з литовцями (майори Ужуліс і Джуве). За словами О. Думіна, «загальне враження від цієї розмови ... залишилося у мене не найгірше». Один із прикладів співпраці: відділ УВО у Гданську допоміг забезпечити транспортування до литовського порту двох підводних човнів, куплених литовцями 1925 року в Німеччині.

Незабаром розвідка УВО отримала інформацію про підготовку Польщею 1926 року нападу на Литву. Полковник Коновалець попередив литовський і водночас англійський та німецький уряди, й намір Польщі було зірвано.

Із Литви Думін повернувся до Львова з завданням відновити розвідувальну мережу. Але тому значною мірою перешкоджав новий крайовий комендант УВО Ю. Головінський, який був прихильником активних дій і вважав розвідувальну роботу зайвою, що не могло не призвести до конфлікту з Думіним. У жовтні 1926 року польська поліція заарештувала Головінського разом із цілою групою бойовиків (так званою летючою бригадою), які провели низку сміливих і несподіваних нападів на польські установи і заклади. В начальній команді УВО справи розвідки на той час перебрав на себе Р. Ярий.

Навесні 1926 року Думін змушений був залишити Берлін і мешкав у Кенігсберзі, де, як знавець кількох мов, співпрацював із контррозвідувальними німецькими органами, що боролися з радянськими розвідниками. На цей час припадає його літературна та редакторська діяльність, він пише і друкує спогади про свою участь у Визвольних змаганнях. У видавництві «Червона калина» у Львові вийшло його кілька книжок. 1945 року він потрапив до рук більшовиків і був розстріляний.

З відходом Думіна розвідка УВО поступово втрачала свої позиції. Політична ситуація того часу вимагала зміни форм діяльності українських політичних самостійницьких сил. УВО, як військова організація, вже не відповідала реаліям. 1929 року створено єдину Організацію Українських Націоналістів. УВО стало осердям ОУН. А розвідка УВО без такого лідера, як Думін, досить швидко втратила ефективність.

Олександр КУЧЕРУК.

На знімку: сотник Осип Думін.

Штірліц знав багато. Та не все

Колонка оглядача

«Я занадто багато вклав себе в цю культуру...»

В книгарнях з'явився двотомник спогадів Юрія Шевельова (Шереха) «Я — мене — мені...» (часопис «Березіль» — видавництво М. П. Коць, Харків—Нью-Йорк. 2001).

Поява цієї книги — подія неординарна, оскільки Шевельов не просто філолог, мовознавець та літературознавець, він — один з рідкісних українських мислителів, здатних точно бачити і точно трактувати те, що ми собою являємо й що з нами відбувається. І в цьому двотомнику мемуарів Шевельов залишається мислителем — осмислює прожите життя. А це ціла епоха: 93-річний автор в юності бачив живими ще Грушевського та Єфремова, його студентами колись були Олесь Гончар, Григорій Тютюнник, Дмитро Прилюк та багато інших.

В книзі — сотні імен, дат і фактів, збережених у пам'яті. Проте ми не ризикуємо заплутатися в матеріалі, бо є в цих мемуарах одна пружина, котра тримає читача в напруженні, майже як детективна інтрига. А саме: Шевельов досліджує ті шляхи, якими людина приходить до усвідомлення й вибору «своєї» культури. В даному разі — української. У нього ці шляхи були унікальними, щоб не сказати неймовірними. Уявіть собі: народжений ще до революції в сім'ї, яка мала німецькі корені (втім, батько — генерал царської армії, російський монархіст), притому народжений у зросійщеному Харкові, Шевельов зробив свій вибір на користь української культури в ті часи, коли за такий вибір можна було поплатитися життям. Але вибір було зроблено раз і назавжди. Коли Харків окупували німці, Шевельов міг з вигодою для себе записатися «фольксдойчем», але не записався. Втім, "радянською людиною» він теж не записався — лишився собою.

Власне, вся книга — про це. Тут ми ризикуємо потрапити під вогонь ортодоксальної критики: мовляв, що ж це таке, виходить, що українство — це фантом, це щось штучне, уявлене і уявне?! А як же з формулою Василя Симоненка, котрий вчив нас, що все на світі можна вибирати, лиш не Батьківщину? Але Шевельов своїм життям і життєписом підтверджує: краще вибирати свідомо й без самозасліплення, аніж просто сидіти й пишатися тим, що твоє прізвище випадково закінчується на «-енко».

Ні, все складніше. Його прізвище закінчувалося на «-ов». «Я не вийшов з-під солом'яної стріхи і ніколи не міг почуватися своїм під нею. Але це був складний комплекс. Я не хотів належати і до росіян. Росіяни були панами, а я волів бути з андердогами. Українці були в потоптанні, але і в ставанні. Перше викликало симпатію, друге — бажання рухатися разом. Хоч як це дивно й ззовні нелогічно, моя українськість визначилася саме тоді. Те, що я потім — великою мірою випадково — потрапив на викладання саме української літератури й мови, закріпило цю настанову, але не створило її. Можливо, якби не українізаційна політика тих часів, я пішов би за інерцією свого середовища в його зверхніх виявах і став би російським діячем... У мені витворився тоді комплекс не тільки приналежності до української стихії й культури, а й комплекс самостійництва. Я занадто багато вклав себе в цю культуру, щоб пристати на її знищення...»

«Занадто багато вклав себе...» — тут мається на увазі, звичайно, не те, що урочисто-офіційно називається в нас «внеском у культуру», а саме те, що людина не відділяє себе від тієї культури. Як не дивно, але це різні речі — «вкладати себе» і «робити внесок». А тим паче — «вкладати себе» у 20-х—30-х роках, в часи (за Шевельовим) «концентрованої порожнечі», в часи нині романтизованої українізації, яка була насправді «чимось середнім між фантастичною утопією і мимовільним фарсом, але для учасників обернулася трагедією».

Найважче — не бути кимось, а — не бути при цьому ортодоксом. Тим для нас і цінний досвід Шевельова: «Хоч я чимраз більше входив до українського культурного життя, я все ще був людиною двох культур, і коли атмосфера в одній з них ставала нестерпною, я міг ховатися до другої». Він ніколи не соромився ні так писати, ні так чинити. Чи багато серед нас таких?

Словом, книгу варто читати. Ця фраза тут мусить бути сказана, хоч і є, на перший погляд, смішною, оскільки тираж мемуарів Шевельова — рівно одна тисяча! Але це зовсім не мало, а може, й забагато, бо чи знайдеться в нашому нинішньому суспільстві хоча б десяток (яка вже там тисяча) ідеологів, котрі могли б щоденно й публічно осмислювати Україну в регістрі Шевельова —тверезо, глибоко й точно, без гордого патріотичного придихання чи, навпаки, сльозливого зітхання (теж дуже патріотичного)? Ні, на великі тиражі ми здатні — але то для зовсім інших сповідей.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Наближення до людяності

Днями чеське посольство запросило журналістів на фотовиставку. Одразу зазначили — не художню і не журналістську. Дві молоді симпатичні чешки — Здена Цейсова і Ганна Славічкова — розповідали нам про наших дітей.

Дівчата — волонтери Благодійного фонду для допомоги дітям із психічними та тілесними вадами в Україні. Три роки поспіль студентки проводять літні канікули в дитячому будинку у Вільшанах (Закарпатська область). «Чому саме там?» — запитуємо. «Бо в інших директори з нами відмовилися спілкуватися». «Чому?» — делікатне мовчання.

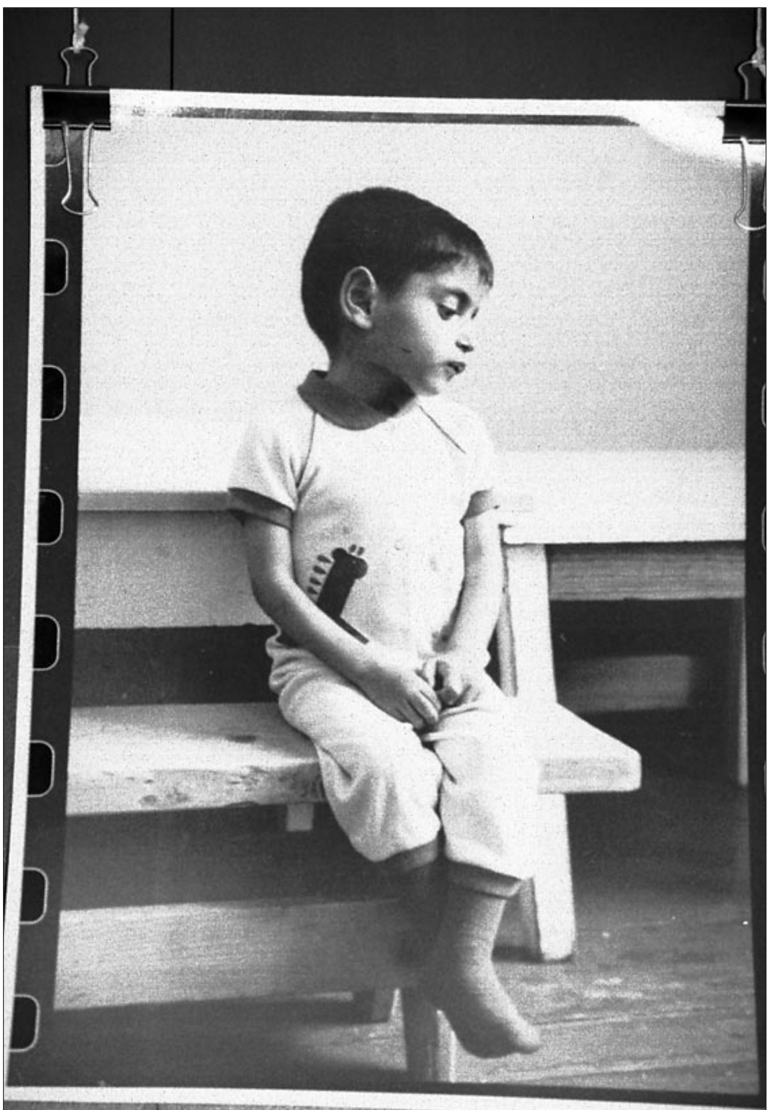
Маленька деталь. Нам повідомили, що останнім часом фінансування змінилося з 20 відсотків від належного до 50. За гроші благодійного фонду відремонтували котельню. Кажуть, що «умови почали наближатися до людських». Багато чого з розряду «розкоші» — іграшки, пластилін, папір, фарби — волонтери привозять у дарунок. Діти чекають, радіють.

На чиєсь докучливе «А вам це навіщо?» — дівчата промовчали. Чи то мови не розуміли, чи то просто — не розуміли. І варто вчитатися в підписи до фотографій Томаша Вртала. Про всіх лагідно, з любов'ю. Тут діти залишаються дітьми. Але в їхніх малюнках ще дуже багато чорної фарби.

Анастасія СИРОТКІНА.

Вітя співає дуже гарно. На жаль, нічого не розуміємо.

Марічка — одна з наймолодших. Це дуже тихесенька дівчинка.

Ласунчик Отік — дуже жвавий і веселий хлопчина.

Художнє ательє для творчих дітей. Тобто для всіх.

Усе могло бути значно гірше?

Світ про Україну

***Коли десять років тому український парламент проголосив незалежність України й оголосив про вихід її із Радянського Союзу, що розпався, патріоти на вулицях Києва радісно обіймалися, вигукуючи: «Слава Україні!» Після сімдесяти років існування за радянського комуністичного ладу й в умовах загибелі від голоду та політичного терору мільйонів людей Україна нарешті стала вільною. Українці, котрі впродовж століть перебували під владою інших народів — поляків, литовців, австрійців, угорців і росіян, стали господарями своєї долі. Це був знаменний для українців у всьому світі день,* пише канадська газета «Глоб енд мейл».**

Тепер здається, зазначає видання, що все це було страшенно давно. З'ясувалося, що після десяти років незалежності українці багато в чому такі ж нещасні, як і за радянського часу. Обсяг економічної активності скоротився наполовину порівняно з досамостійним періодом. Комунальні служби розвалюються, жадібні магнати та корумповані політики зайняті розкраданням однієї з небагатьох прибуткових галузей — енергетики.

Більшість політиків сприймають майже як злочинців, **пише «Глоб енд мейл».** І це враження ще більше закріпилося торік, коли спливли таємно зроблені магнітофонні записи, що свідчили: Президент країни Леонід Кучма звелів своїм співробітникам позбутися неспокійного журналіста, обезглавлений труп якого було згодом знайдено в лісі. Кучма стверджує, що ці магнітофонні записи — фальшивка і він не має до цього вбивства жодного стосунку. Але його противники йому не вірять.

Жахлива трагедія, що сталася недавно на шахті в Донецьку, немовби символізує плачевний стан справ у державі. Україна не тільки не піднялася духом, а й плентається нетвердим кроком, неначе виснажений шахтар у темряві, якому постійно загрожує небезпека. Скрутне становище країни приносить розчарування не тільки українцям, а й усьому західному світові. Україна з її більш як 50-мільйонним населенням — найбільша країна Східної Європи після Росії. Коли Україна здобула незалежність, західні керівники сподівалися, що вона стане оплотом демократії і розвитку в неспокійному регіоні, стабільним сусідом для Європейського союзу, а для Росії — прикладом того, як має діяти прогресивна держава. Нині становище тут таке погане, що Сполучені Штати та інші країни намагаються віддалитися від України і згортають свою допомогу.

Це — розумно, вважає канадське видання. Українські керівники повинні знати, що за бездарне управління та розкрадання доводиться розплачуватися. Вони мусять також знати, що українці, які живуть за кордоном, не підтримуватимуть їх сліпо, якщо вони й надалі поводитимуться так, як тепер. Проте було б помилкою ставити на Україні хрест, бо проблиски надії усе-таки є. Економіка дещо оправилася, її щорічне зростання, за офіційними підрахунками, становить 10 відсотків. Новий Прем'єр-міністр Анатолій Кінах сміливо каже про зміцнення демократії, прискорення темпів ринкових реформ та поважання прав людини. Опозиції, хоча й ще слабкій, вдалося цього року провести наймасовіші за весь час антиурядові демонстрації. Попри ті погані новини, що надходять з України, корисно нагадати: все могло бути значно гірше. Через російську меншину могла спалахнути громадянська війна. А між Москвою та Києвом могла розпочатися війна через суперечки про належність Чорноморського флоту і контроль над радянським ядерним арсеналом.

Україна — горда держава, а українці — народ обдарований. Про це свідчать успіхи, яких домоглися їхні іммігранти в інших країнах. Але для того, щоб здійснилися великі сподівання незалежної України, що виникли 24 серпня 1991 року, їй потрібна кардинальна реформа. Це відбудеться лише в тому разі, якщо того зажадають самі українці, вважає канадська газета «Глоб енд мейл».

Злий фатум катастроф продовжує переслідувати США. В Техасі, поблизу міста Порт-Ізабель, чотири завантажені мінеральними добривами баржі протаранили найдовший у штаті (близько 5 кілометрів) автомобільний міст. Унаслідок цього обвалилися два мостові прогони. За заявою поліції, інцидент аж ніяк не пов'язаний з нещодавніми терактами. Точна кількість жертв трагедії невідома. Знайдено тіла 5 загиблих. 13 осіб, яких рятувальникам вдалося витягти з води, госпіталізовано з тяжкими травмами.

Фото АП.

ВІЛ і в парламенті ВІЛ

На прохання членів парламенту Танзанії у приміщенні законодавчого органу розгорнуто лабораторію з перевірки на СНІД. Тепер будь-який народний обранець, не відриваючись від головних справ, може дізнатися про свої життєві перспективи. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, лабораторію активно відвідують не лише парламентарії, а й члени уряду. Результати тестів суворо конфіденційні. Водночас відомо, що кожен десятий танзанієць заражений вірусом ВІЛ.

Загалом п'ють більше, але французького вина менше

Французькі експортери вина б'ють на сполох: з початку 90-х країна втратила 10 відсотків світового ринку вина. І якщо загальний обсяг продажів за останнє десятиліття й далі збільшувався, то частка Франції на світовому ринку зменшилася з 50 до 40 відсотків. Таку інформацію,* повідомляє ІТАР-ТАКС, *оприлюднило французьке Міністерство сільського господарства та рибальства.

Останніми роками країна відчувала конкуренцію, яка дедалі зростала, з боку виробників «нового світу» — Чилі, США (штат Каліфорнія), Аргентини та Австралії. За оцінкою голови Національної федерації вин та спиртних напоїв Бертрана Девійяра, «ситуація не така катастрофічна, як про неї кажуть», але втрата частини ринку стала «серйозною проблемою» для Франції — світового лідера з виноробства.

Водночас, за даними експертів ВИНЕКСПО (Світовий салон вин та спиртних напоїв), за останні п'ять років споживання вина у світі зросло на 8,1 відсотка і нині досягло 190 млн. гектолітрів на рік. Згідно з прогнозом, з 2005 року потреби світового ринку становитимуть понад 198 млн. гектолітрів. Найбільше попит на виноробну продукцію має зрости у Великій Британії, Японії, Китаї та Канаді.

Найкращий захист — напад?

Мер Нью-Йорка Рудольф Джуліані повідомив, що кількість зниклих унаслідок терористичних атак на Всесвітній торговий центр зросла до 5 097 осіб. З-під завалів уже дістали 180 тіл, з них 115 розпізнано. Пошук тіл і речових доказів у руїнах будинків триватиме, незважаючи на азбестовий пил, безліч пацюків і зливу. У двох основних кафедральних соборах Нью-Йорка відбуваються поминальні відправи по загиблих.

Віце-президент США Дік Чейні заявив, що не сумнівається у причетності Усами бен Ладена до терористичних актів в Америці. В телевізійному інтерв'ю Чейні зазначив: держави, що підтримали організаторів нападів на США, повною мірою пізнають гнів Америки. Американський міністр оборони Дональд Рамсфелд висловився в тому ж дусі. Ці коментарі пролунали на тлі повідомлень про те, що американські військові прискорили підготовку до відповідних дій. Зафрахтовано додаткові судна для перевезення пального на американські бази в Іспанії і на острові Дієго-Гарсія в Індійському океані. Водночас російські війська, розташовані в Таджикистані поблизу афганського кордону, приведено у стан підвищеної боєготовності.

Вашингтон вживає дипломатичних заходів з метою створення коаліції для проведення військової операції. Держсекретар США Колін Пауелл сказав, що його порадували заяви Сирії та Ірану, які засудили напади на Америку. Водночас він зазначив, що й досі немає жодних доказів причетності до акцій в Америці Іраку.

Правлячий в Афганістані рух «Талібан» у неділю знову підтвердив, що не має наміру видавати бен Ладена, який там переховується. Допомогу американцям у піймманні «екстреміста номер один» запропонував Антиталібський Північний альянс Афганістану. Вчора до Афганістану вирушила високопоставлена пакистанська делегація, щоб зажадати від талібів видачі Усами бен Ладена. Це єдиний захід, який може запобігти американському ударові по Афганістану.

Хроніка. Факти. Події

Мінськ

Ланцюг правдошукачів

Учора білоруська опозиція провела несанкціоновану акцію, приурочену до другої річниці зникнення колишнього віце-прем'єра уряду Білорусі Віктора Гончара та підприємця Анатолія Красовського. Як повідомили представники виконкому Об'єднаної громадянської партії, «ланцюг небайдужих людей» зібрався в центрі білоруської столиці біля резиденції глави держави, щоб «дізнатися правду про їхнє зникнення».

Кабул

Похорон Ахмад-Шаха Масуда

Тисячі афганців були присутні на похороні головнокомандувача сил Північного альянсу Афганістану Ахмад-Шаха Масуда, який помер від ран, заподіяних терористом-самовбивцею. Натовп проводжав труну плачем, що свідчить про тяжке особисте горе, пережите прихильниками уряду Раббані.

Сеул

Важкий діалог

Міністри Південної і Північної Корей провели переговори, під час яких обговорювали виконання раніше досягнутих домовленостей. Зокрема, йшлося про відновлення транспортних зв'язків, перерваних під час Корейської війни п'ятдесят років тому, а також про будівництво бізнес-центру в Північній Кореї.

Берлін

На замітку бундесверу

Канцлер ФРН Герхард Шрьодер припускає ймовірність військової участі Німеччини в американській «акції помсти» проти міжнародного тероризму. Про це він заявив по німецькому телебаченню. Згідно із соцопитуванням, проведеним інститутом «Форса», більшість німців (69 відсотків) висловлюються за участь бундесверу в рамках НАТО у військових операціях США проти тероризму. Водночас 89 відсотків учасників опитування заявили, що спочатку США мають установити винуватців теракту 11 вересня.

Єрусалим

Умова Шарона

Прем'єр-міністр Ізраїлю Аріель Шарон у неділю пообіцяв припинити військові операції ізраїльської армії на палестинських територіях у тому разі, якщо президент Палестинської національної автономії Ясір Арафат в односторонньому порядку оголосить про припинення вогню. Якщо впродовж 48 годин зберігатиметься цілковитий спокій, тоді можливою стане запланована раніше зустріч міністра закордонних справ Ізраїлю Шимона Переса з Арафатом, заявив прем'єр-міністр Ізраїлю, виступаючи на засіданні парламенту країни.

Тайбей

Стихія пощади не знає

Стихійне лихо обрушилося на північні райони Тайваню. Тайфун з ніжною назвою «Нарі» (корейською «лілія») вже забрав життя більш як двох десятків осіб. Унаслідок руйнувань залишилися без електрики 820 000 будинків. Приблизно 8 000 сімей евакуйовано з їхніх будинків у безпечніші місця. Влада країни відмінила заняття в школах і закрила всі приватні підприємства аж до наступного розпорядження.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ ПРОДОВЖУЄ НАБІР

на денну, заочну, та екстернатну форми навчання на базі середньої та вищої освіти, по переводу і поновленню з інших вузів:

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕСУ:
- менеджер-економіст;
- бухгалтер-економіст;
- облік та аудит;
- менеджер міжнародного туризму;
- менеджер модельного бізнесу;
- менеджер шоу-бізнесу;
- менеджер по зв'язках з громадськістю (publik relations), іміджмейкер;
- менеджер готельно-ресторанного бізнесу;
- модельєр перукар, стиліст, візажист (перукарська майстерність, декоративна косметика, художник модельєр)

ФАКУЛЬТЕТ ДОКУМЕНТНИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ:
- документознавець - менеджер органів державної влади і управління;
- документознавець - менеджер комп'ютерних технологій (офіс-менеджер);
- документознавець - архівіст;
- документознавець - менеджер інформаційно-аналітичної діяльності;
- книгознавець - менеджер видавничої діяльності;
- бібліограф - референт державних і комерційних структур;
- бібліографознавець - інформаційний менеджер;
- бібліотекознавець - менеджер бібліотечно-інформаційних систем.

ФАКУЛЬТЕТ РЕЖИСУРИ І ТЕЛЕБАЧЕННЯ:
- режисер естради та масових свят;
- режисер драматичного театру, актор;
- режисер телебачення, оператор, диктор та ведучий телепрограм, звукорежисер;
- режисер анімаційного фільму;
- фотоху дожник - рекламіст;
- телевізійний репортер.

ФАКУЛЬТЕТ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА:
- балетмейстер народної, бальної, класичної, сучасної, джазової спортивної хореографії, викладач, артист.

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ:
-юрист.

ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА:
- диригент оркестру (народних інструментів, духового, естрадного, камерного), капели бандуристів, хору (народного, академічного);
- керівник фольклорного ансамблю;
- концертний виконавець (інструменталіст);
- артист-вокаліст (соліст) - виконавець естрадних та народних пісень;
- артист оркестру (хору, капели бандуристів, фольклорного ансамблю);
- концертмейстер (піаніст);
- музична педагогіка та виховання;
- викладач (фахових дисциплін).

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ:
- етнокультуролог-менеджер міжнародного культурного співробітництва;
- історик-музеєзнавець, експерт з культурних цінностей для митної служби України;
- менеджер індустрії дозвілля;
- педагог-організатор дозвілля;
- соціолог культури;
- викладач теорії та історії культури.

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ ПРАЦЮЄ ЦІЛОДОБОВО!

Телефони: (044) 295-43-86, 295-85-27, 295-44-03. http:// www.knukim.edu.ua

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ СТУПІНЬ "МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ", "БАКАЛАВР" ЗАРАХОВУЮТЬСЯ НА СТАРШІ КУРСИ.

Університет акредитований за найвищим IV рівнем (ліцензія: ВПД- IV № 117706 від 21.06.99)

Університет забезпечує мед. обслуговуванням, гуртожитком, дозволена помісячна оплата.

УНІВЕРСИТЕТ ГАРАНТУЄ ЯКІСНЕ НАВЧАННЯ, СУЧАСНИЙ СЕРВІС, НЕЗАБУТНІ СТУДЕНТСЬКІ РОКИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушив справу № 5/5/415 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Рассвет» (72316, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Гризодубової, 42-а, код ЄДРПОУ 20489546.

Розпорядником майна призначено Іщенко В. Д. (ліц. № 367; 72311, м. Мелітополь Запорізької області, пр. Б. Хмельницького, 87, кв. 55).

Господарський суд Донецької області (830048, м. Донецьк, вул. Артема,157) порушив справу № 18/137б про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Скиф» (86123, м. Макіївка, вул. Таїжна, р/р 2600230152556 у ЦМВ АК ПІБ м. Макіївки, МФО 334516, код ОКПО 14310253). Розпорядником майна призначена Гагіна С. В., ліцензія № 232.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Правління ВАТ «Сокальський молочний завод»

повідомляє, що чергові збори акціонерів товариства відбудуться 29 листопада 2001 року об 11.00 в актовому залі підприємства за адресою: м. Червоноград, вул. Богдана Хмельницького, 87.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ «Сокальський молочний завод» про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 рік та затвердження звіту.
2. Звіт Спостережної Ради ВАТ «Сокальський молочний завод» про роботу за 2000 рік та затвердження звіту.
3. Затвердження річного звіту та балансу за 2000 рік.
4. Прийняття рішення про участь ВАТ «Сокальський молочний завод» в якості учасника товариств з обмеженою відповідальністю та передачу в якості внеску в статутний фонд товариств нерухомого майна та обладнання. Уповноваження осіб, які вчинять всі необхідні дії до вступу ВАТ «Сокальський молочний завод» в якості співучасника до товариств з обмеженою відповідальністю.
5. Передача реєстра новому реєстратору.

Реєстрація учасників зборів буде відбуватися за місцем проведення зборів — м. Червоноград, вул. Богдана Хмельницького, 87. Початок реєстрації 29 листопада 2001 р. о 10.00 год., закінчення о 10.50 год.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати паспорт, представникам акціонерів — паспорт та довіреність, оформлену згідно чинного законодавства.

Довідки за телефоном: (03257) 2-32-12.

Правління ВАТ «Сокальський молочний завод».

Дім Свободи в Україні продовжує програму «Партнерство за реформи в Україні», яка здійснюється за підтримки Американського агентства з міжнародного розвитку (USAID).

На участь у програмі можуть претендувати **неурядові аналітично-дослідницькі центри та громадські організації,** що втілюють проекти, спрямовані на активне сприяння політичним та економічним реформам в Україні.

Визначаючи проведення чесних та справедливих парламентських виборів важливою умовою розвитку демократичного суспільства, Дім Свободи має на меті активно підтримати **такі пріоритетні напрямки діяльності:**

- Проведення досліджень, що сприяють розвитку громадської політики о Незалежний моніторинг ЗМІ під час перебігу передвиборчої кампанії.
- Розповсюдження результатів опитувань громадської думки та соціологічних досліджень в період проведення передвиборчої кампанії та аналіз виборчих платформ кандидатів в депутати Обов'язковою умовою є ознайомлення української громадськості та міжнародної спільноти з результатами роботи, проведеної в рамках виконання проектів.

FREEDOM HOUSE

Кінцевий термін подання проектів - 15 жовтня 2001

За додатковою інформацією звертайтеся у представництво Дому Свободи в Україні:
Київ 01030, вул. Б. Хмельницького, 68, к. 68
Тел.: (044) 235-8410, 235-8232, 234-0565
Факс: (044) 234-8411
E-mail: fh@freedomhoue. kiev. ua
www. freedomhouse. org. ua.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу № 33/103Б від 21.08.2001 р. про банкрутство СУРП ТОВ «Укр-Рос Актів» (83096, м. Донецьк, вул. Куйбишева, 94, розрахунковий рахунок 26007086600 в АК «Донміськбанк», МФО 334970, код за ЄДРПОУ 25337775).

Розпорядник майна Мосіна Наталія Іванівна, ліцензія № 047530.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а), постановою по справі Б 15/103/00, визнав банкрутом ВАТ «Павлоградстінматеріали» (51400, м. Павлоград, вул. Дніпровська, 2), код ЄДРПО 00290392 та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Козаченко В. М. (ліцензія № 000003), тел. 0562-455-422.

Господарськй суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) порушив справу № 33/116Б від 03.09.2001 р. про банкрутство ТОВ «Старс» (83004, м. Донецьк, вул. Артема,144, розрахунковий рахунок 26008047400 в АК «Донміськбанк» м. Донецьк, МФО 334970, код за ЄДРПОУ 25578094).

Розпорядник майна Жевнова Тамара Миколаївна, ліцензія № 465 від 02.03.2001 р.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) по справі № 10/26б визнав банкрутом державне підприємство роздрібної торгівлі «Онікс» (94214, м. Алчевськ, вул. Кірова, 16, код ЄДРПОУ 13404348, р/р 26001301180237 в Алчевському відділенні Промінвестбанку, МФО 304342 і відкрив ліквідаційну процедуру.

Вимоги кредиторів приймаються ліквідаційною комісією (94204, м. Алчевськ Луганської області, вул. Леніна, 48, ліквідатор Моргунова Т. Р., тел. 3-20-33) у місячний строк з дня публікації оголошення.

Правління ЗАТ ІК «Разноекспорт»

повідомляє, що позачергові збори акціонерів, відбудуться 29 жовтня 2001 р. за адресою: м. Київ, вул. Антонова, 5.

Початок об 11.00.

Порядок денний:

1. Зміна назви Компанії.
2. Внесення змін до Статуту Компанії.

Господарський суд м. Херсона (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 12/18-Б про банкрутство Н. Сірогозького районного споживчого товариства (смт. Н. Сірогози, вул. Свердлова, 35).

Розпорядником майна призначено Миловського Сергія Володимировича (ліцензія № 450 від 28 лютого 2001 року).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

В объявлении о возбуждении дела № 2 — 16/2237-2001 о банкротстве коллективного предприятия «Атан» в газете № 51 от 22.03.01 г. следует читать: (98100, г. Феодосия, ул. Куйбышева,16/4-а (фактический адрес: ул. Войкова,31).

«Золоті» старти Жанни Пінтусевич

Постаті

Десять днів перебувала в Україні наша видатна спортсменка, дворазова чемпіонка світу Жанна Пінтусевич-Блок.

Нагадаємо, що місяць тому українська спринтерка на 8-му чемпіонаті світу з легкої атлетики, який відбувся в канадському Едмонтоні, створила велику сенсацію. У змаганні на стометрівці вона випередила американку Меріон Джонс, яка до того не мала собі рівних у цьому виді змагань.

Журналістів, які зібралися на зустріч із «зіркою» до прес-центру НСК «Олімпійський», усупереч стереотипам про спортсменів, вітала симпатична молода жінка з неабияким почуттям гумору та бажанням відверто поспілкуватися. Принаймні запитань, які стосувалися навіть особистого життя, вона не уникала.

Звісно, насамперед усіх цікавило, що відчувала українка після яскравої перемоги над уславленою американкою.

Як сказала Жанна, ця перемога для неї несподіванкою не стала. Під керівництвом свого тренера і чоловіка Марка Блока вона тривалий час відпрацьовувала потужний старт. З нього вона й добігла до золотої медалі. Не приховувала спортсменка й того, що готувалася до чемпіонату власним коштом. Хоча постійно контактувала з представниками Федерації легкої атлетики. У планах — нові міжнародні старти і, звичайно, Олімпійські ігри в Афінах-2004.

Відповідаючи на запитання про «рецепт успіху», чемпіонка зазначила, що передусім — це бажання його досягти. Хоча, звісно, дещо залежить і просто від удачі. Проте якщо лише на неї сподіватися, то нічого путнього не вийде. Приміром, у щоденному розкладі української спринтерки практично нема жодної вільної хвилини. Два тренування, масаж, комплекс відновних вправ тощо... Єдине, що може собі дозволити Жанна, то це почитати книжку перед сном.

До слова, практично все домашнє господарство лежить на міцних плечах Марка. Принаймні скоріше чоловік знає про її кулінарні уподобання, ніж вона про його.

Не оминули й актуальну тему цих днів — терористичні акти у США. І, зокрема, чи не планує спортивне подружжя у зв'язку з цим залишитися в Україні.

Нині Блоки мешкають у невеличкому місті, а тому особливо не хвилюються. А ця трагедія їх також не залишила байдужими. Стосовно України, то, на жаль, тут поки що немає умов для якісних тренувань.

Наостанок від спортивного товариства «Динамо» Жанні Пінтусевич вручили динамівський знак із дорогоцінних металів та діамантів. І, звісно ж, побажали їй подальших «золотих» стартів.

Богдан ДОВНИЧ.

На знімку: Жанна Пінтусевич під час прес-конференції.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Для кого київські турніри UMC?

Щоразу збільшуються призові фонди турнірів з тенісу KYIV UMC OPEN. П'ять років тому все починалося з десятитисячників. То були лише скромні «сателіти». Але всі дуже раділи, бо тенісна Україна робила перші самостійні кроки. І вже була спроможна приймати іноземних спортсменів.

А от призовий фонд нинішнього, який мав уже значно вищий статус «челленджера», становив аж 125 тисяч доларів! Та головне, що компанія на кортах «Наука» зібралася нівроку. Чого вартий хоча б знаменитий словак Карол Кучера, який вже не один сезон входить до елітного світового клубу! Щоправда, знаний спортсмен прибув до Києва з однією метою — поновити форму після травми. Але, мабуть, не варто говорити про те, що лише сама присутність такого великого майстра — велика честь для нас.

Либонь, і надалі відбуватимуться ці турніри, зростатимуть їх престиж і призові фонди. А на київських кортах виблискуватиме ще більше зірок світового рівня. Це, звичайно, дуже приємно. Однак постає запитання: що дають ці змагання для українських тенісистів? Адже всі ми, і особливо президент Федерації тенісу Герман Беньямінов, чекаємо на нових Медведєвих. Тож за логікою саме турніри UMC мають сприяти прогресу місцевих гравців.

Щоразу їм вручають «уайлд-кард» — перепустки до основної сітки змагання. Але наші хлопці, хоч плач, вилітають із турніру вже в першому колі...

Звичайно, засмучений після таких подій президент ФТУ. На наше запитання, чому так відбувається, Герман Федорович відповів так:

— Ніхто не заперечить, що в Україні завжди народжувалися тенісні таланти. Але, ставши дорослими, вони чомусь не витримують конкуренції із зарубіжними суперниками. І головна причина такого явища, як на мене, — брак професіоналізму. А це вже прорахунки в роботі персональних тренерів. От і цього разу ми побачили, що підготовка представників нашої країни на турнірі відверто незадовільна. Змагання UMC ми, до речі, й проводимо, щоб зростала майстерність своїх. Але виходить не так, як хочеться. Шкода, що гроші спонсорів змарновано.

— То який вихід?

— Мають докорінно змінити роботу тренери, застосовувати найсучасніші досягнення науки. На око, по-старому працювати вже не можна. У нас попереду, 21— 23 вересня, — матч Кубка Девіса з австрійцями в Лінці. Якщо відверто, то я дуже занепокоєний. Адже не можемо ми постійно експлуатувати одного Андрія Медведєва. Однак, хоч як сумно, ті, хто має посісти наступні номери в команді слідом за нашим багаторічним лідером і рятівником, поки що лише розчаровують...

Оглядач.

Вдала репетиція

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга 10-й тур.

«Поліграфтехніка»—«Ворскла». 2:2. 4 300. Чуйченко, 39, Іванов, 49 — Шевцов, 34, Маковей, 72. На 23-й хвилині з поля вилучено олександрійця Шарана (два попередження).

«Закарпаття»—«Кривбас». 2:0. 4 500. Продан, 42, 48.

«Шахтар»—«Металург» Д. 3:1. 22 000. Воробей, 56, Зубов, 61, з пенальті, Агахова, 78 — Шищенко, 44.

«Динамо»—«Карпати». 4:1. 8 000. Гавранчич, 3, Чернат, 9, Ідахор, 65, Мелащенко, 90 — Хома, 86.

«Динамо»: Філімонов, Ващук, Мелащенко, Белькевич, Гіоане (Хацкевич, 78), Чернат, Пеєв (Боднар, 63), Федоров, Ідахор (Серебренников, 82), Несмачний, Гавранчич.

«Карпати»: Тлумак, Леськів, Грегуль (Вільчинський, 73), Даниловський (Різник, 77), Лучкевич, Вовчук, Толочко, Хома, Кабанов (Швед, 46), Еньямке, Чернов.

«Металург» М—«Металіст». 0:0. 8 000.

«Таврія»—«Металург» Зп. 0:1. 3 000. Микуляк, 76.

«Дніпро»—ЦСКА. 2:0. 17 000. Шелаєв, 18, Голдянов, 85.

	В	Н	П	М	О
ШАХТАР	6	1	0	19—6	19
КАРПАТИ	5	3	2	14—12	18
ДИНАМО	5	2	0	15—3	17
Дніпро	4	4	1	9—5	16
Металург Д	4	3	2	14—6	15
Металург Зп	4	2	3	10—7	14
Металіст	4	2	3	13—16	14
Металург М	3	3	4	8—11	12
Кривбас	3	3	4	12—13	12
Таврія	3	2	4	9—9	11
Поліграфтехніка	2	4	4	7—14	10
Закарпаття	2	3	5	12—23	9
ЦСКА	1	0	7	4—11	3
ВОРСКЛА	0	2	7	4—14	2

Першу перемогу вдома здобули футболісти «Закарпаття». З усього видно, команда поступово набирає турнірного темпу. Звичайно, важко дебютантові опановувати науку вищого класу. Але підопічні Юрія Калитвинцева демонструють неабияку старанність і сумління. А таких складових, як сила волі, бойовитість, завзяття, гравцям молодої команди не позичати.

«Шахтар» легко розібрався із земляками-металургівцями, хоч і пропустив перший. Але на полі все нагадувало забави кота з мишею. Щоправда, позитивним чинником є те, що м'ячі забили Шищенко, Воробей і Зубов — гравці національної збірної. Після цієї перемоги гірники очолили турнірну таблицю.

А головна подія відбувалася в Києві, де чемпіон приймав лідера. Варто згадати слова наставника львів'ян Мирона Маркевича напередодні зустрічі. Мирон Богданович, тверезо оцінюючи ситуацію, наголосив, що до цього в його команди суперники були не такі вже й сильні. І справжня перевірка сил має відбутися у столиці.

— Звичайно, боротимемося не шкодуючи сил, — сказав він. — Нам уже не раз вдавалося відбирати очки в Києві. Але слід не забувати, яка сила нам протистоятиме сьогодні. «Динамо», схоже, наближається до оптимальної форми...

Нехай ніхто не подумає, що Маркевич підготував собі виправдання у разі невдачі. Він об'єктивно оцінив співвідношення сил. Добре відомо, що «Карпати» —новий колектив, з новими-старими тренерами. І для створення ансамблю потрібен час.

Отже, те, що гарячої суперечки не вийшло, заслуга підопічних Лобановського. Вони були головними дійовими особами на полі зі стартової і до останньої хвилини. Ніби «Динамо» обрало наступальний варіант, атакуючи великими силами. Але то лише на перший погляд. Взаємопідстраховка, готовність кожного гравця відпрацювати і в обороні, і в нападі — ось складові привабливої гри чемпіона.

Ніхто не сперечається, що на гостей крижаним дощем вилилися дві результативні атаки киян ще в дебюті зустрічі. Після такого удару важко оговтатися навіть найвитривалішим. Та віддамо належне львів'янам, рук вони не опускали. Билися, як могли, і гол престижу провели. Хома точно пробив головою після подачі штрафного.

У цьому поєдинку Валентин Белькевич м'ячів не забив. Але був режисером і натхненником трьох результативних випадів «Динамо». У першому випадку він виконав штрафний, і Гавранчич чудово зіграв на добиванні. Сильно «вистрілив» і тоді, коли вже справу довершив Ідахор, забивши свій перший гол в українському чемпіонаті.

Є заслуга Белькевича і в четвертому влученні динамівців. Коли помилився Лучкевич, він перехопив м'яча і виклав його під удар Мелащенкові. Ще один гол провів Чернат ударом майже з лінії карного майданчика.

— Два голи, пропущені впродовж перших десяти хвилин, безперечно, вибили «Карпати» з «сідла», — сказав один із тренерів динамівців Анатолій Дем'яненко. —Найприємніше, що наша команда, отримавши відчутну матеріальну перевагу, билася до останньої хвилини, ніби вимагалося вирвати перемогу. Такий бойовий настрій особливо важливий перед матчем із португальською «Боавіштою». Психологічний стан нашої команди після першого поєдинку Ліги чемпіонів — на потрібному рівні. Хоч ми й не втримали перемогу, ведучи два м'ячі в матчі з дортмундською «Боруссією», нічого страшного не сталося. Більшість наших гравців уперше виступала на такому високому рівні. І кожний такий поєдинок додає неоціненного досвіду...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У номер

Події та результати

Легка атлетика

Українка Інга Бабакова здобула перше місце у стрибках у висоту на представницькому турнірі в японському місті Йокогамі. Її результат — 1,96.

Ці змагання стали останніми у блискучій кар'єрі видатного американського атлета, п'ятиразового олімпійського чемпіона, рекордсмена світу з бігу на 200 і 400 метрів Майкла Джонсона. Цього разу Майкл-блискавка пробіг останній етап у так званій шведській естафеті — 100+200+300+400 метрів. Його команда була першою.

Баскетбол

Три матчі на старті чемпіонату Європи, що відбувається у Франції, програла жіноча збірна України: Югославії — 62:83, Іспанії — 65:93, Франції — 71:84. Ці поєдинки показали, що наша команда перебуває, на жаль, не в найкращій формі. Чому? Однозначно не відповісти. Але те, що вона останнім часом не мала ігрової практики, на користь їй не пішло — це вже точно. Український колектив ще має теоретичні шанси пробитися до другого раунду. Але для цього потрібно виграти сьогодні в румунок і в завершальному поєдинку в чинних чемпіонок Європи —баскетболісток Польщі.

Футбол

На заповненому по вінця динамівському стадіоні в Києві відбувся традиційний матч ветеранських команд — київського «Динамо» і московського «Спартака», у якому змагалися зірки 70-х і 80-х років. Рахунок відкрив Георгій Ярцев, а потім влучним пострілом відповів форвард господарів Іван Шарій. Післяматчеві пенальті краще пробили кияни — 3:0. Отже, Віктор Чанов був кращим від свого друга й суперника Ріната Дасаєва.

Конкуренти київського «Динамо» у Лізі чемпіонів провели чергові матчі в національних чемпіонатах: «Боавішта»—«Лейрія». 1:0. «Евертон»—«Ліверпуль». 1:3. «Шальке-04»—«Боруссія» (Дортмунд). 1:0.

Грали також команди, які наступного четверга зустрінуться з українськими клубами в розіграші Кубка УЄФА. «Фіорентина»—«Аталанта». 3:1. «Чорноморець» (Бургас)—ЦСКА (Софія). 0:0. «Црвена Звезда»—«Воєводіна». 2:2.

Хокей

Чемпіонат СЄХЛ. «Полімир» (Білорусь, Новополоцьк)—«Сокіл» (Україна, Київ). 3:1 і 2:5. У першому матчі, програючи 1:2, наставник киян Олександр Сеуканд замінив воротаря на шостого польового гравця. Третя шайба господарів влучила вже у порожні ворота. А от наступного дня українці здобули переконливий реванш.

Теніс

У Ташкенті, в фіналі великого турніру на призи Президента Узбекистану, зустрілися росіяни Марат Сафін та Євген Кафельников. Сафін переміг — 6:2, 6:2.

А переможцем у бразильському місті Сальвадор став чех Вацек. У жінок американка Селеш у вирішальному поєдинку виграла у югославки Докич — 6:3, 6:3.

Чемпіона Вімблдону-2001 Горана Іванишевича, який минулого четверга відсвяткував своє тридцятиріччя, призвано на дійсну військову службу до Армії Хорватії. Чемпіон має відслужити шість місяців. Однак йому дозволено продовжувати професіональну кар'єру і брати участь у міжнародних змаганнях. Іванишевич повідомив місцевій газеті «Ютарні ліст», що успішно пройшов військово-медичну комісію. Певні проблеми, за його словами, були лише із зором. Військова служба для Горана розпочнеться в листопаді, а закінчиться за місяць до старту чергового Вімблдонського турніру.

Спортивна гімнастика

У Києві завершився чемпіонат України. У жінок в абсолютній першості рівних не було киянці Наталі Сіренко. У чоловіків командну перемогу святкували гімнасти Харкова.

На знімку: **абсолютний чемпіон України зі спортивної гімнастики Роман Зозуля разом зі своїм наставником Миколою Назаренком.**

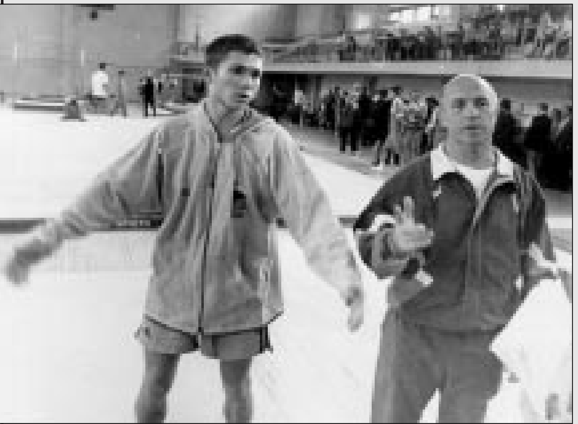

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Від міністра — автобус, від «Укртелекому» — комп'ютерний клас

Репортаж

Цими вихідними Новоград-Волинський святкував ювілей «своєї» танкової дивізії. Привітати колег і земляків із 60-річчям доблесного формування прибув особисто Міністр оборони України генерал армії Олександр Кузьмук. Ветерани дивізії добре пам'ятають свого командира Івана Федоровича Кузьмука і пишаються тим, що в їхньому місті жив і навчався у місцевій школі № 7 його син, нинішній військовий міністр.

Вшанування 30-ї Гвардійської Новоград-Волинської Рівненської орденів Червоного Прапора і Суворова танкової дивізії відбувалося традиційно — з офіційними промовами, рапортами, подарунками, концертом і вечерею. Відвідавши парк Слави, міністр зі своєю свитою у супроводі ветеранів вирішив демократично пройтися містом. Схоже, розпещені частими приїздами високопоставлених столичних чиновників новоград-волинці не дуже й здивувалися такому параду. Якась жінка з кошиком яблук зупинилася, проводжаючи поглядом процесію.

— Треба ж таке, сам приїхав, — спокійно констатувала вона, побачивши почесного громадянина свого міста Олександра Кузьмука.

Бубусі, які торгували на вулицях квітами, швидко зорієнтувалися в обстановці і з букетами навперевагу кинулися до міністра. Несанкціонована зустріч з народом пройшла у теплій і дружній обстановці.

Біля загсу недалеко від будинку культури в очікуванні реєстрації шлюбу нудилися молодята й гості. Але генерал армії приїхав того дня в Новоград-Волинський не як «весільний» і всю свою увагу та турботу приділив іншому святу.

Урочиста частина в місцевому будинку культури йшла за наперед погодженим сценарієм. Олександр Кузьмук добре поставленим командирським голосом привітав особовий склад дивізії, ветеранів та мешканців міста зі святом, зізнався, що кращого від Новоград-Волинського — міста його дитинства, у світі немає, вручив особовому складу і ветеранам нагороди та почесні грамоти і подарував іменинникам «лазівський» автобус.

Під час оголошення представником місцевої держадміністрації списку подарунків — кілька кольорових телевізорів і п'ятсот кілограмів масла — у нього за спиною стався явно незапланований інцидент. Один із військовослужбовців, який входив у групу прапороносців, котрі вишикувалися на сцені, зблід і захитався. Але втримався на ногах. Товариші підхопили його, побачивши, що він втрачає свідомість, і вивели за куліси. Отож пайок з подарованого масла цьому молодому офіцерові вочевидь не завадить.

А ось «Укртелеком» цього дня підніс дивізії практичний подарунок. З його допомогою тактичний клас у центрі з підвищення боєздатності особового складу дивізії був оснащений сучасною комп'ютерною технікою. Заступник голови Держкомзв'язку Володимир Коляденко перерізав стрічку і військовослужбовці дивізії-ювіляра вступили в права власності дорогого і такого потрібного подарунка. Розумні машини від «Укртелекому» дадуть змогу танкістам застосовувати в їхній службі найновіші інформаційні технології, моделювати можливі варіанти тактичних дій, на якіснішому рівні виконувати свій обов'язок. А використання електронної пошти, факсимільного зв'язку, аудіопошти, представлених в центрі, здатне забезпечити ефективне керування військами і мобільну взаємодію між ними.

Ольга ВІТЕР.

Новоград-Волинський.

Фотофакт

Артилерійські дивізіони підрозділів та частин Ракетних військ і артилерії Збройних Сил України на одному з полігонів Київщини виборювали звання кращого.

Фото Сергія ГУТІЄВА (Укрінформ).

Зелене намисто Карпат

Минулих вихідних мешканці Міжгірського району святкували День працівника лісу. Розпочалися урочистості відкриттям нового приміщення Міжгірського держлісгоспу, який очолює Іван Хила. А тривали на селищному стадіоні.

Ліси Прикарпаття — це дві третини території області. Вони годують більш як 30 тисяч сімей верховинців, праця яких пов'язана з вирощуванням та переробкою деревини.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Де показують Кучинського

Анонс

Нещодавно відомий режисер Володимир Кучинський розбив вікно львівської мерії — щоб привернути увагу влади до бід свого театру. Сам режисер при тім, слава Богу, не постраждав. І навіть привіз свою виставу «Марко Проклятий» до Києва, де її можна побачити завтра ввечері у Будинку актора.

Виставу покажуть на VI Всеукраїнському конкурсі читців імені Лесі Українки, що проводиться Спілкою театральних діячів та «Просвітою». У конкурсі беруть участь актори й студенти. Сьогодні ввечері, зокрема, в столичному Молодому театрі покажуть трагедію Лесі Українки «Руфін і Прісцилла» (режисер Володимир Петренко). Ця вистава Дніпропетровського молодіжного театру-студії «Віримо!» одержала Гранпрі на фестивалі «Січеславна-2001».

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Джаз для інакше розвинутих

Гастролі

19 вересня Польський інститут у Києві запрошує до столичного Будинку художника на концерт квартету «Лоскот».

«Лоскот» — один з найвидатніших джазових колективів Польщі — народився 1993 року. Фундатор та лідер групи Міколай Тшаска: саксофоніст, басовий кларнетист. Шалений і водночас теплий тон саксофона Тшаски давно визнали аматори й професіонали. Музика для нього стала ліками від усіх недуг. Він вважає: будь-яке місце підходить для її виконання. Міколай грав на вулицях, у магазинах, у лісах, на полях, у клубах та салонах, на весіллях та похоронах. Свою музику він називає «джазом розвинутих інакше».

Репертуар групи «Лоскот» — переважно композиції Тшаски, навіяні фольклором різних народів, доповнені варіаціями різних стилів. В імпровізаціях тут використовують елементи свінгу, рок-н-ролу. Основою звучання «Лоскоту» є техно-транс, що виконується групою «живцем» і на якому базовані різні композиції: від солодких джазових балад до пісень у стилі панк.

Іван ГУЛЯЙ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311167.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos